

TARTALOM

A 21. század és mi	2
A 21. századi keresztyénségről	3
Tolerálhatatlan tolerancia <i>Robert Rothwell</i>	4
Dicsőséges fáradhatatlanság <i>Kevin DeYoung</i>	5
Hogyan beszélj a pokorról egy toleráns korban? <i>Tim Keller</i>	7
Technopoly: harc a modern technológia jelentette kísértésekkel <i>Anthony Selvaggio</i>	11
Mi van ott belül?	15
Kozma István és Mariann bizonyágtétele	17
Fel vagy-e készülve az örökkévalóságra? <i>Sikó Mihály</i>	18
Hogyan jött létre a világegyetem és a Földön az élet? <i>Hazuga Éva</i>	20
A harmadik	22
Nyolc tanács, hogyan beszéljünk az igehirdetésről gyerekekkel <i>Joe Holland</i>	22
Boldogság: hogyan érjük el és tartjuk meg? <i>Jeremiah Burroughs</i>	24
Hírek a missziós mezőről <i>Curcubet Gábor</i>	27
Jobb, mint a fiakban és a lányokban élő név <i>Fern Horst</i>	28

A 21. század és mi

Internet, Facebook, okostelefon vagy éppen széttöredező kapcsolatok – ez csak néhány azon jelenségek közül, amelyekkel a 21. század megváltoztatta életünket. Könnyű dühösnek lenni az új korra, vagy – épp ellenkezőleg – éljenezni azt, azonban mielőtt bármelyik végletbe is elragadtatnád magadat, keresztyénként először is vizsgálj meg, milyen magatartásra int téged Isten Igéje.

Először is lásd meg a *lehetőségeket!* A világ nem a 21. században vált ellenségünké, a napok már Pál apostol idejében is gonoszak voltak (Ef 5,16). Mégis Pál apostol törekedett idejét abban a gonosz korban is Krisztus céljára használni: zsidónak zsidóvá és görögnek göröggé lett. Ne tekintsünk tehát megvetéssel és távolmaradással jelen korunkra, hanem törekedjünk keresni és megérteni, hogyan használhatjuk azt Isten országának építésére. Van-e környezetben, aki szenved a modern magánytól? Menj, keresd fel, és légy Krisztus jóillata neki! Mennyivel több ember érthetsz el a modern kommunikáció eszközeivel, mint 10-20 évvel ezelőtt? Állítsd Krisztus szolgálatába számítógépedet vagy telefonodat, segítsenek azok az evangéliumot szétvinni e világba!

De légy tisztában a *veszélyekkel* is! A 21. században sokkal könnyebben elszigetelheted magad másoktól, mint korábban. Lehet rengeteg ismerősöd az Iwiw-en úgy, hogy egyetlen mélyebb baráti kapcsolatod sincsen. Járhatsz gyülekezetbe úgy, hogy közben az internet „adja” a közösségedet. Eltölthetsz több órát nap nap után a számítógéped előtt ülve hasztalanul, vagy oldalak, programok által megkötözve, és erről a bukásodról egy testvéred sem tud körülötted. Tartsd észben: az evangélium a 21. században sem változott. Ugyanúgy a Krisztusban adott kegyelemre (Róm 1,16-17) és szoros testvéri közösségre van szükséged (Zsid 10,24-25). Mindezek tudatában mit kell tenned, miről kell lemondanod vagy éppen milyen harcodat kell megosztanod másokkal (nem, nem valamelyik közösségi portálon), hogy a 21. században is megállhass az ördög minden ravaszágával szemben?

Azért imádkozunk, hogy Isten használja újságunk mostani számát is abban, hogy lelki szemeinket felnyissa, bűneinket megmutassa, és a Krisztus erejével indítson egy istenfélőbb, szolgáló életre 21. századunk „szép, új világában”.

Szabó Péter András

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat

Főszerkesztő: Bagoly Gyula Szerkesztő: Szabó Péter András

Kiadja

Közép- és Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház

Tel.: (40) 364109567

E-mail: attiszasz@gmail.com, www.reformatus.org

ISSN 1788-5450

A 21. SZÁZADI KERESZTYÉNSÉGRŐL

idézetek

„Egész egyszerűen történelmi tény az, hogy a fejlett, modern világ körülményei között Krisztus egyháza nem tapasztalt meg egyetlen, nagy, egész nemzetre kiterjedő ébredést sem. Másfelől a modernitás azáltal is aláaknázza a szuverén Istentől származó ébredések utáni vágyat, hogy fenntartsa azt a gondolatot: mi is válthatunk ki ébredéseket, emberi eszközök segítségével. A modern gondolkodás következtében sok ember megelégszik egyéni és szubjektív megtapasztalásokkal, amelyek csupán halvány másolatai az igazi ébredésnek.”

Os Guinness

„Ha Jézus azt az üzenetet hirdetné, amit manapság a lelkészek nagy része prédikál, akkor sohasem feszíteték volna keresztre.”

Leonard Ravenhill

„Ha ezekben a gonosz időkben időnk felhasználása terén nem gyakorolunk önfegyelmet az istenfélelem érdekében, akkor ezek a gonosz idők meg fogják akadályozni, hogy istenfélővé váljunk.”

Donald S. Whitney

„Sosem áll más idő a rendelkezésünkre, mint a jelen idő.”

C. H. Spurgeon

„Az időnek vannak nagy tolvajai, melyek a világ, a test és az ördög kedvencei. Megjelenési formái a csúcstechnikától és a társadalmilag elfogadható szenvedélyektől kezdve az egyszerű, üres beszédig vagy az elkalandozó gondolatokig sokfélék lehetnek. Jézushoz hasonlóan Isten nekünk is megadja mind az idő, mind a munka ajándékát azért, hogy elvégezhessük amit ránk bízott. Minél jobban hasonlítunk Jézushoz, annál jobban megértjük, miért oly fontos fegyelmezetten felhasználnunk az Istentől kapott időt.”

Donald S. Whitney

„A modern kor legnagyobb kihívását nem a szekuláris gondolkodásmód, hanem az elvilágiasodás jelenti. A szekularizmus egy filozófia, az elvilágiasodás egy folyamat. Miközben ez a filozófia egyértelműen elvetendő, és csak keveseket érint, maga a folyamat nagyrészt láthatatlan, és sokakra kihat. Mivel elvetendő volta nyilvánvaló, a szekularizmus ritkán téveszti meg a keresztyéneket.

Az elvilágiasodás viszont sokkal burkoltabb, és gyakran csapdájába ejti őket, azokat is, akik az egyházak növekedésén munkálkodnak, még mielőtt felismerhetnék azt. Hogyan magyarázhatnánk másképp egy japán üzletember szavait, amelyeket egy ausztrál vendégéhez intézett: »Amikor egy buddhista vezetővel találkozom, egy szent emberrel van dolgom. Amikor egy keresztyén előljárával találkozom, egy menedzserrel van dolgom.«”

Os Guinness

„Egy dolog, csak egy dolog van ebben a világban, ami az örökkévalóság pecsétjét hordozza. Az érzések elmúlnak, az elhatározások és gondolatok is elmúlnak, és a vélemények megváltoznak. Azonban, amit cselekedtél, az megmarad benned. Korszakokon át, egy örökkévalóságon át, amit Krisztusért tettél, csakis az marad meg benned.”

Frederick W. Robertson

„Amíg ezren pusztulnak el a világ rosszalló tekintetétől, addig tízezren pusztulnak el a világ mosolyától. A világ szirén hangon énekel, hogy elsüllyesszen minket.”

Thomas Brooks

„Ne keress sok nagy dolgot magadnak ebben a világban, mert ha az öltözeted túl hosszú, akkor megbotlasz benne; habár egy bot segítheti a vándort, de sok vándorbot csak akadályozná őt.”

William Bridge

„A nyomorúságok olyanok, mint a villogó kard és lándzsa, melyek ijesztőek, ha nem is érhetnek minket el. A bőség kísértései viszont olyanok, mint a láthatatlan lövedékek, melyek megsebeznek és megölnek, mielőtt még észrevennénk őket.”

George Downname

„A mindenható Istenbe vetett hit minden lelki győzelemnek a szülőanyja. A hit átveti magát az idő korlátján és diadalénekebe kezd, amikor a csata még javában zajlik.”

C. H. Spurgeon

„A keresztyénség egész szerkezete isteni-emberi Alapítóján nyugszik, és sohasem dőlhet össze, mert Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.”

Philip Schaff

TOLERÁLHATATLAN TOLERANCIA

Robert Rothwell

Egyik egyetemi tanárom mesélte a következő történetet, hogy rámutasson korunk posztmodern relativizmusának¹ hamis alázatoskodására. Amikor még az állami egyetemen tanított, volt egy evangéliumi hívő diákja. Ez egyik vasárnap elment egy belvárosi liberális gyülekezetbe. A lelkész nagy lelkesedéssel dicsérte a relativizmust, és a prédikációját ezzel az állítással kezdte: „minden vallási meggyőződés igaz”. Ebből kiindulva építette fel szolgálatát. Arról beszélt a gyülekezetnek, hogy minden hit egyenlőképpen érvényes, és hogy a szabadulás mindenki számára elérhető a személyes hitvilágától függetlenül. A diák, aki csak látogatóba jött ebbe a gyülekezetbe, megelégtelte ezt az értelmetlen eszmefuttatást, és hazaindult, még mielőtt befejeződött volna a prédikáció. Amint kifelé haladt, a lelkész megszólította, gondolván, hogy ez a diák jó alany lesz egy illusztrációhoz, és megkérdezte tőle, hogy miben hisz. A fiú megfordult és azt mondta: „Uram, én azt hiszem, hogy ön más evangéliumot hirdet, és jelenleg a pokol felé tart.” Mondanom sem kell, hogy a lelkész felháborodott ezen, szidalmazni kezdte a fiút és gúnyolódott vele. Ennyit hát arról, hogy minden vallási meggyőződés egyenlőképpen érvényes... Sokszor hallok olyan állításokat, hogy: „Nem számít, miben hiszel, csak higgy”, vagy „Minden út üdvösségre vezet” és „Minden őszinte ember a mennybe jut.” A fent említett lelkész nyilvánvalóan ezt az elvet vallotta, ami általános nézet a mai amerikai kultúrában. Ez is csak egy újabb példa arra nézve, hogy a mai posztmodern társadalom kihangsúlyozza az igazság viszonylagosságát: minden őszinte hit igaz attól függetlenül, hogy ellentmondanak egymásnak.

Ezeket az eszméket pedig a tolerancia, a türelem és elfogadás álarcamögött hirdetik: „Senki fölött nem

ítélkezhetünk”, „El kell fogadnunk, bármit hisznek is mások”, „Nem mondhatjuk az embereknek, hogy tévedhetnek, mert nem lennének toleránsak velük.” Azonban elég nevetséges azt állítani, hogy ezek az eszmék toleránsak lennének. Hiszen, ahogy a fenti történet is szemlélteti, a különböző vallási meggyőzödések csak akkor fogadják el, ha azok nem kérik ki maguknak a kizárólagosságot. Amint valaki úgy ragaszkodik vallási meggyőződéséhez, mint egyetemes igazsághoz, abban a pillanatban az a személy elveszíti hitelességét.

Amikor az emberek azt mondják, nem számít, hogy mit hiszel, csak higgy, akkor egyfajta ál-alázatról tanúskodnak. Ezt a kijelentést ők maguk sem gondolják teljesen komolyan. Egész bizonyos az, hogy ez csupán vallási kérdésekben érvényes számukra. Senki sem él következetesen úgy, hogy azt hinné és vallaná: csak az őszinteség számít. Ha ez így lenne, akkor arra bátorítanák az embert, nyugodtan igya meg a mérget, ha arról őszinte meggyőződéssel gondolja, hogy az nem méreg. Vagy azt mondanák másoknak: bátran menjenek át a piros lámpánál, ha úgy gondolják, át lehet menni. Ha igazán vallanák, hogy nem számít, ki mit hisz, akkor nem gúnyolódának azokon a tudósokon sem, akik az értelmes tervezettségben hisznek – a darwini elmélettel szemben.

Nem; az az állítás, hogy nem számít, miben hiszel, csak higgy, csupán vallási téren érvényes. Amint láthattuk, ez csak bizonyos vallási meggyőzödésekre igaz. Eddig tart a tolerancia.

Ez az állítás viszont a görgről és pimaszságról árulkodik. Az emberiség mindent elkövet, csakhogy kikerülje a kizárólagosságot követelő Istent. Eltekint a logikától, amit nem vallási kérdésekben használ, és ellentmondásba kerül azzal a kijelentéssel, hogy az egymásnak ellentmondó keresztyén, muszlim, zsidó, buddhista, hindu, ateista stb. felfogások teljesen összeegyeztethetőek. Amikor pedig az emberek kritizálják a keresztyénség kizárólagosságát hirdető

1. A posztmodern relativizmus megkérdőjelezi az egyén és világ értelmét és célját, mindent bizonytalannak és viszonylagosnak lát, nem fogad el egyetemes igazságot, hanem csak a többértelműséget és ezzel együtt a toleranciát.

DICSŐSÉGES FÁRADHATATLANSÁG

Kevin DeYoung

személy meggyőződéseit a tolerancia jegyében, akkor máris ellentmondásba kerülnek, hogy a vallási relativizmust fenntarthassák. Azt vallják, hogy minden vallási meggyőződés igaz. Ha nem így lenne, nem gyűlölnének bennünket azért, hogy ezzel nem értünk egyet.

Világos tehát, hogy a vallási relativizmus istene hogyan hatja át a világi kultúrát. Gyakran hallunk olyan állításokat is, hogy például az iszlám a béke vallása, de azonnal gyanakvóan tekintenek arra a bíróra, aki kijelenti, hogy létezik egy egyetemes természeti törvény, ami szerint az összes társadalmat kellene igazgatni. Kevésbé feltűnő az, hogy a vallási relativizmus istene bevonult az egyházakba is. A II. Vatikáni Zsinat óta néhány katolikus pap azt tanítja, hogy elégséges az őszinte hit az üdvözüléshez. Sőt, néhány evangéliumi egyház is vallja, hogy azok is a mennybe fognak kerülni, akik sohasem hallottak Krisztusról.

Korunkban sok olyan ember van, aki a logika törvényeit alá akarja ásni. Ilyenek azok is, akik vallásosságukat úgy élik meg, hogy szemet hunynak a különféle ellentmondások fölött. A Szentírás Istene viszont kizárólagos Isten, rajta kívül nincs más. Krisztus az egyedüli út Hozzá (Jn 14,6). De a posztmodern relativizmust magába foglaló kultúránk ezeket a kijelentéseket félreteszi. Ha az egyház is ezt teszi, akkor ezzel megtagadja Urát.

*A Tabletalk 2004. februári számából
fordította: Szabó Erika*

Nagyon divatos manapság arról beszélni, hogy fel kellene hagyni minden intézményes vallással, és az igazi Krisztus-követőket élő közösséggé kellene szervezni egyházi keret és korlátok nélkül. Az egyház nélküli keresztyénség nemcsak, hogy nem biblikus fogalom, de értelmetlen is. Ha jobban belegondolunk, ezeket feltételezni éretlenség, mint az is, ha egy jegyespár azt gondolja, a romantika meg fogja őrizni házasságukat, miközben az aranylakodalmát ünneplő házaspár már tudja, hogy a házasság intézménye őrzi meg a romantikát. Az Isten által elrendelt közösségi istentisztelet szokása és az Isten által megparancsolt közösségi elszámoltathatóság nélkül nem tudnánk hűségesek maradni életünk során.

Amire igazából szükségünk van: kevesebb forradalmár, és sokkal több fáradhatatlan, éles látással rendelkező ember. Ez jelenti a legtöbbet az egyház számára: a hűséges, kockázatvállaló, fáradhatatlan keresztyének. A legjobb gyülekezetek tagjai tele vannak evangélium-hordozó emberekkel, akik állhatatosan ragaszkodnak az istenfélő engedelmeséghez, Isten dicsőségéhez. Igyekszenek megtartani istenképességüket, és dicsőíteni Istent – gyakran észrevétlenül, de fáradhatatlanul.

A fiatalabb korosztály különösen hajlamos a végletességre anélkül, hogy bármit is véghezvinne. Arról álmodunk, hogy megváltoztatjuk a világot, és a világnak ezt észre is kell vennie. De mindaddig nem bizonyultunk kitartóaknak és hűségeseknek bármi-

ben is. Még nem volt állandó munkahelyünk, ahol helyt kellett volna állni, még nem kellett istenfélő gyerekeket nevelni, vagy bármilyen komolyabb szolgálatot végezni, sok esetben még el sem hagytuk szüleink otthonát... Világszintű változásokat akarunk, több pénzt adnánk a különféle emberiséget vagy szegényeket támogató szervezeteknek, csak hogy minden problémát felgöngyölítsenek végre. Amire a gyülekezetnek és a világnak szüksége van – szerintünk –, egy újabb Bono¹, aki keresztyénként inkább spirituális, mint vallásos, és inkább a szociális igazságossággal foglalkozik, mint az egyházzal. Bono a hírnevét használja nemes célokra, de én egyszerűen nem hiszem, hogy az egyháznak – mi több a világnak sem – arra van szüksége, hogy több millió legyen belőle. Egész őszintén, mi lenne nehezebb: bálványozott rocksztárként körbeutazni a világot, jó célokért szót emelni és korholni a kormányokat a hiányosságok miatt, vagy pedig szalagmunkásként dolgozni egy gyárban, négy gyerekkel, tizedet fizetni, hetente énekelni a gyülekezeti kórusban, támogatni egy keresztyén szervezetet és néhány misszionáriust a rendelkezésre álló jövedelemből?

Amíg nem vagyunk elégedettek azzal, hogy csupán egy vagyunk a sok millió névtelenből, arc nélküli gyülekezeti tagok és nem a legújabb, világot megrengető rocksztár, addig nem vagyunk készek a gyülekezeti tagságra. Legtöbbünk inkább lesz egy Ampliatus (Róm 16,8) vagy Flegon (Róm 16,14), mint egy Pál apostol. Lehet, hogy ez az oka: annyi keresztyénnek elege van már az egyházból. Nem tanultunk meg a tömegbe tartozni, hétköznapiak lenni. Világi munkahelyünk van. Csندességeink elpazarolt időnek tűnnek. A gyülekezeti szolgálatokról könnyedén megfeledekezünk. Ez az élet. Ugyanazokra a helyekre járunk, ugyanabban a boltban vásárolunk nap mint nap, ugyanaz a megszokott tevékenység a gyerekekkel és ugyanazzal a személlyel kell megosztani ágyunkat minden éjszaka. A gyülekezet is ugyanaz, ugyanazok a tantételek, ugyanaz az istentiszteleti rend, lelkész és emberek. Viszont mindezen ismét-

1. Bono ír nemzetiségű rockénekes, zeneszerző, aki dalaiban érint szociális, politikai és vallási témákat, legközismertebb tevékenységei a jótékonyági koncertjei, amelyekkel a szegényeket akarta támogatni.

lődő semmiségek által Isten munkálkodik: ahogy a legkisebb mag is felnővekedhet terebélyes fává, úgy növekedett a szeretett Tikhikusz, a hűséges szolgáló, aki az apostoli leveleket és üdvözeteket hordozta (Ef 6,21). Az élet sokszor elég hétköznapi, akár csak Jézus követése volt. A naponkénti tanítványság nem forradalmakból és világmegváltásból áll, hanem egész egyszerű engedelmségből, ami ugyanabba az irányba halad.

De lehet, hogy mi változtunk – és nem jó irányban. Lehet, hogy többé nem okoz örömet nekünk a megváltás. Lehet, hogy unottságunknak kevéssé van köze az egyházunkhoz, annak tantételeihez, vezetőségéhez, hanem sokkal inkább van köze a mi felfuvalkodottságunkhoz, mert nem akarjuk elnézni mások tökéletlenségét, hideg, megkeményedett szívvel fogadjuk a Krisztus haláláról és feltámadásáról szóló tanítást. Lehet, hogy sokat beszélünk az igazi közösségről, de nem akarunk benne élni.

Lehet, hogy az egyháznak változni kell ebben-abbban. Az egyház szerepe nem mellékes Isten terében. Jézus az embereket nem egy vallás-ellenes, tantétel-ellenes, szervezet-ellenes harmonikus szeretet-utazásra hívta. Először is megmutatta nekik, hogy hogyan éljenek. De felszólította őket megtérésre, hitre, kihívta őket a világból és behívta őket az egyházba. Az Úr nem helyezte őket az egyházba anélkül, hogy megváltotta volna őket, és nem váltotta meg őket anélkül, hogy egyházba helyezte volna őket (John Stott).

„A szeretet mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél és mindent eltűr” (Kor 13,7). Ha igazán szeretjük a gyülekezetünket, egyházunkat, akkor elfedezzük bukásait, eltűrjük harcait, elhisszük, hogy az Krisztus szent teste és hiszünk a végső megdicsőülésében. Az egyház a világ reménysége – nem azért, mert mindent jól csinálna, hanem mert Krisztus testét képezi.

Ne add fel az egyházadat! Az Újszövetségben nincs szó egyház nélküli keresztyénségről. A látható egyház való nekünk. Tedd félre a Che Guevarapólokat, állítsd le a forradalmat, és csatlakozz a többi fáradhatatlanhoz! Ötven év múlva örülni fogsz, hogy ezt tetted.

A Tabletalk 2010. májusi számából fordította: Szabó Erika

HOGYAN BESZÉLJ A POKOLRÓL EGY TOLERÁNS KORBAN?

TIM KELLER

Az irodámban álló jól öltözött férfi nagyon világosan beszélt. Sikeres volt az anyagiak terén, három országban is élt már mielőtt betöltötte volna a harmincat. A családnak, amiben felnőtt, alig volt kapcsolata egyházzal, és alig volt fogalma a keresztyénségről. Nagy örömmel vettem tudomásul ennek a férfinak a nyitottságát a lelki dolgok iránt, bár megsértődött a legutóbbi istentiszteletet követően. Azt állította, készen áll az evangélium befogadására, csupán egy végső akadálya van: „Azt mondtad, hogy ha nem hiszünk Krisztusban ítélet alatt vagyunk, elveszettek. Sajnálom, de ezt nem tudom lenyelni. Együtt dolgozom több jó modorú, kedves személlyel is, akik között vannak muszlimok, zsidók és agnosztikusok is. Egyszerűen nem tudom elhinni, hogy ők a pokolba kerülnek csupán azért, mert nem hisznek Jézusban. Tulajdonképpen nem is tudom összeegyeztetni a pokol gondolatát a szerető Istennel, még ha szent is.”

Ez a fiatalember egy olyan véleménynek adott hangot, amivel a legtöbb ember egyetért, és ezt említi egyik kifogásként a keresztyénség üzenetével szemben. Tapasztalatom szerint a másik ellenvetés a szenvedés és gonoszság problémájával kapcsolatos. A modern ember teljesen elutasítja a végítélet és a pokol gondolatát.

Ez az oka annak, hogy a prédikálásban hajlunk arra, hogy ezt a témát kikerüljük. Viszont, ha elhanyagoljuk a biblikus hit kellemetlennek tűnő tanítéleit, az komoly következményekkel jár. Van egy bizonyos logikai egyensúly a lelki igazságok terén, amit nem szabad megbontani.

1. Agnosztikus az a személy, aki határozatlan és elkötelezetlen Isten létezésével kapcsolatban, vagyis azt hiszi, hogy Isten, az Ő léte és a világ végső dolgai nem megismerhetők.

Ha egy területről kiirtják a ragadozó vagy nem kedvelt állatokat, akkor annyira felborulhat az egyensúlya annak a helynek, hogy végül a kedvelt állatok és növények is kipusztulhatnak. A gonosz ragadozó – amit kiirtottak – tartotta egyensúlyban a többi állat és növény számát, amire szüksége volt annak a bizonyos ökoszisztémának. Ugyanez történik a tantételek terén is: ha letaroljuk a nem kívánt vagy szigorú biblikus tanításokat, akkor azon kaphatjuk magunkat – nagy meglepetésünkre –, hogy szegénnyé tettük egész hitünket is. Isten szentségének, a végítélet és a pokol tantételének elvetése javíthatatlan kárt okoz a mi legmélyebb bizodalunknak: nem fogjuk érteni Isten kegyelmét, szeretetét, saját magunk méltóságát és értékét sem.

Hogyan tovább tehát ebben a toleráns korban?

Be kell látnunk, hogy a vallásos emberek két nagy csoportra oszthatóak: vannak a konzervatívok és a posztmodernek. Ez a két csoport teljesen másként fogadja a pokolról szóló tanítást. A hagyományos kultúrákban élők általában véve: a) hisznek Istenben, b) van erkölcsi tartásuk és jóra való hajlandóságuk. Ezek az emberek általában katolikus, zsidó vagy protestáns háttérrel rendelkeznek. Őket úgy győzheted meg az evangéliumra való rászorultságukról, hogy azt mondd nekik: „A bűneid elválasztanak Istentől! Nem tudsz elég jó lenni.” A tökéletlenség azok rémálma, akik kötelességtudatból járnak istentiszteletre, ugyanis pont a pokol gondolata miatt közelednek Istenhez. Sejtik, hogy a bűn komoly dolog. A pokoltól való félelemből is válaszolhatnak az evangélium felszólítására, ha csak rá nem mutatunk nekik arra, hogy Jézus nem csak a fájdalmat tapasztalta meg általában véve a kereszten, ha-

nem magát a poklot is. Ez az, amit hangsúlyozni kell nekik mindaddig, amíg meg nem értik, hogy milyen sokba került Krisztus szeretetből fakadó cselekedete. Tehát a konzervatív vallásos emberrel a pokol tanításán keresztül lehet megértetni, hogy Krisztus mennyire szerette őt.

Egyik alkalommal így beszéltem erről: „Ha nem birkózunk meg ezzel a nehéz tanítással, soha nem fogjuk megérteni mindannak a mélységét, amit Jézus értünk tett a kereszten. Az Ő testét a legkegyetlenebb módon kínozták meg, de ez majdhogynem semmiség volt ahhoz képest, ami a lelkében történt. Amikor keservesen felkiáltott, hogy Isten miért hagyta el Őt, akkor magát a poklot tapasztalta meg. Ha egy kedves ismerősöd elárul vagy elutasít, akkor az bánt téged. Ha ugyanezt egy jó barátod teszi, akkor az még jobban fáj. Ha pedig a hitvestársad faképnél hagy, és azt mondja, hogy soha többé nem akar látni, az sokkal jobban súlyt. Minél hosszabb, mélyebb, intimebb kapcsolatról van szó, annál fájóbb a szakadás. Viszont Jézus és az Atya kapcsolata kezdet nélküli volt és összehasonlíthatatlanul mélyebb, mint akármelyik szenvedélyes emberi kapcsolat. Amikor Jézus elszakadt az Atyától, akkor Ő a legmélyebb verembe, a legszörnyűbb kemencébe ment, amit mi el sem tudunk képzelni. Ő ezt önkéntesen tette – értünk.”

Hogyan beszélj a poklóról a posztmodern embernek?

A konzervatív vallásos emberhez képest a posztmodern szemléletű nagyon ellenséges magával a pokol gondolatával szemben. Az ilyeneknek: a) csak homályos elképzelésük van az emberfeletti, isteni létről ha van egyáltalán, b) alig van erkölcsi érzékük és inkább a saját álmaikhoz hűségesek. Ezek az emberek általában újabb, névleges katolikus, nem-vallásos zsidó vagy protestáns háttérrel rendelkeznek.

Amikor ilyen embereknek beszélek a poklóról, akkor négy érvet kell felsorolnom:

1. A bűn fogságot jelent. Nem csak úgy határozom meg a bűnt, mint szabályok áthágása, hanem azt is mondom, hogy a bűn az, amikor valamit végső célnak és értéknek helyezel Isten elé. Azok a jó dolgok pedig, amik isteneid lesznek, könnyörtelenül rabszolgaságba döntenek értelmileg és lelkileg egyaránt, sőt a pokolba is, ha engedünk nekik. Azt szoktam mondani: „Te igazából vallásos vagy, csak nem tudsz róla. Olyan dolgokon keresztül keresel szabadulást, amik végül romboló módon irányítanak téged.” A rabszol-

gaság azok rémálma, akik szeretnek szabad akaratukból dönteni az istentisztelet mellett vagy ellen.

Fontos alkalmazni C. S. Lewis poklóról szóló leírásait az ilyen gondolkodásúaknál. A nagy válás című könyvében Lewis ír a pokolból érkező emberekről, akik a menny határát akarták elérni. Ott arra biztatták őket, hogy hagyják maguk mögött azokat a bűnöket, amik fogva tartották őket a pokolban. Ez a leírás ezekről a pokolban ragadt emberekről azért nagyon megdöbbentő, mert felismerjük bennük a tagadást és az önámítást a cselekedetek lényegét illetően. Amikor alkoholfüggők vagyunk, ez szerencsétlenné is tesz, de másokat hibáztatunk, sajnáljuk magunkat, nem vállaljuk a felelősséget a saját cselekedeteinkért, és nem is látjuk a problémánk gyökerét.

Lewis így ír erről: „A pokol zúgolódó lelkülettel kezdődik, de még távol tudod tartani magad tőle, talán még kritizálsz is ezt a magatartást. Bánkódhatsz fölötte és megtérhetsz belőle. De eljön az idő, amikor ezt nem teheted többé, mert a pokolból nincs visszaút.”

A modern ember küszködik azzal a gondolattal, hogy Isten kitalál büntetéseket, amiket kiróhat az engedetlenekre. Amikor a bűnt rabszolgaságnak, a poklot pedig szabad választásnak, a világegyetem örök rossz hírű utcájának látjuk, akkor a pokol sokkal érthetőbbé válik.

Egy prédikációban így beszéltem erről: „A bűn először is elválaszt Istentől (Ézs 59,2), aki az örömünk (Zsolt 16,11), a szeretet, a bölcsesség és minden jó dolog forrása (Jak 1,17)... Másodsor, ahhoz, hogy megérthessük a poklot, meg kell értenünk a bűnt, mint rabszolgaságot. A Róma 1,21-25 azt mondja nekünk, azért teremtett meg bennünket Isten, hogy teljes egységben Neki éljünk. Ehelyett mi a szerelemnek, munkának, teljesítményeknek vagy erkölcsöknek élünk, és ezeket tartjuk értéknek. Így minden egyes ember – vallásos vagy sem – imád valamit: bálványokat, ál-megváltókat... Ezek a dolgok azonban rabságban tartanak bennünket, és dühöt (ha valaki megakadályoz elérni a céljainkat), félelmet (ha veszélyben látjuk őket), törtetést (mivel mindenképp meg akarjuk azokat kapni) és önmarcangolást (ha nem sikerül elérni őket) váltanak ki belőlünk. Ezek pedig tönkretesznek bennünket, mint a pusztító tűz. A bűn imádatot jelent – bármi más imádatát Jézuson kívül – a bűn zsoldja pedig rabszolgaság.”

Lewis könyvében talán az a legnagyobb paradoxon, hogy az emberek a pokolból azért vannak rabszolgaságban, mert ezt ők maguk választották. Inkább a szabadságukat akarják, mint a szabadulást.

Visszatérő rögeszméjük az, hogy ha Istent dicsőíté-
nék, akkor elveszítenék emberi *nagyságukat* (1Móz
3,4-5). A választásuk azonban valóban tönkretette
mindazt. Lewis szerint a pokol „az emberi szabadság
legnagyobb emlékműve”.

**2. A pokol jóval kizárólagosabb, mint az úgynevezett
tolerancia.** A modern felfogásra jellemzőek a követ-
kező kijelentések: „Azt gondolom, hogy Krisztus is
elfogadható, de szerintem egy elkötelezett muszlim,
buddhista, még akár egy jó ateista is minden bizony-
nyal Istenre talál.” Vagy: „Nem hiszem, hogy Isten
pokolra küld olyan jó embereket, akiknek rossz val-
lási nézeteik voltak.” Ezek a megközelítések inkább
befogadóak.

Így tehát, ha a pokolról beszélek, a következő ér-
vet kell felhoznom. „Az emberiség általános vallása
a következő: Teljesítünk, Istennek ajánljuk a teljesít-
ményeinket, Ő ezért tartozik nekünk. Az evangélium
pedig ez: Isten teljesít, nekünk adja, és mi tartozunk
Neki (Róm 1,17). Rövidre fogva a szót: ha azt mond-
juk, hogy a jó emberek – és nem csak a keresztyének
– a mennybe jutnak, ehhez elég a jó cselekedetek
sora. Vagy azt hisszük, hogy a Krisztusba vetett hit
nem szükséges, vagy pedig kegyelem által szabadu-
lunk meg – mindkettőt egyszerre nem lehet.

Ha megvizsgáljuk jobban a dolgokat, akkor rájő-
vünk: a látszólag befogadó felfogás inkább kizáróla-
gos, hisz azt mondja: a jó emberek a mennybe jutnak,

a rosszak nem. És mi van az erkölcsi bukásokkal?
Azok kizárnak bennünket a mennyből! Az evangé-
lium pont azt mondja, hogy azok az emberek, akik
tudják, hogy nem méltóak Isten kegyelmére, megta-
lálják Istent, akik pedig ezt nem tudják, nem találják
meg Istent. Mi van a nem-keresztyénekkal, akik – ér-
telemszerűen – azt hiszik, hogy az erkölcsi erőfeszíté-
seik közelebb viszik őket Istenhez? Ki lesznek zárva.

Ezek szerint tehát mindkét megközelítés kizáró
jellegű, és az evangélium kizárólagossága a 'legbe-
fogadóbb'. Az evangélium azt hirdeti: Nem számít,
hogy ki vagy és az sem, hogy hogyan éltél. Nem szá-
mít, hogy a pokol kapujánál is jártál már. Isten ma-
gához ölel egészen – Krisztusért.

**3. A keresztyénség pokol-képe személyesebb, mint a
többi alternatív nézet.** Elég gyakran találkozom em-
berekkel, aki azt mondják: „Van kapcsolatom egy sze-
rető Istennel, de egyáltalán nem hiszek Jézus Krisz-
tusban.” Meg szoktam kérdezni, hogy miért, mire a
válasz: „Az én Istenem túl szerető ahhoz, hogy vég-
telen szenvedést szabjon rá bárkire is a bűn miatt.”
Ilyenkor marad a megválaszolatlan kérdés, hogy ak-
kor mégis mibe került Istennek ez a fajta szeretete, mit
tett azért, hogy magához fogadjon, mikor gyötrődött
értünk, és hol van az áldozata? Erre pedig azt szokták
válaszolni, hogy erre semmi szükség nem volt. Mi-
lyen ironikus: pont azzal kicsinyítjük Isten szeretetét,
amivel nagyobbítani szeretnénk. Isten szeretete nem

igényelt semmi cselekedetet. De ez érzélgősség, és egyáltalán nem szeretet. Egy ilyen Isten imádata személytelen, tudatos, etikai. Ebben nem lesz örömteli önmegtagadás, alázatos állhatatosság, állandó szent töprengés Isten szeretete fölött. Nem énekelnénk egy ilyen Istennek, hogy: „Érthetetlen, isteni szeretet, Tied a lelkem, az életem, a mindenem...”

Ez a posztmodern *érzékeny* megközelítése a pokol témájának eléggé személytelen. Azt mondja: „Nem számít, hogy nem hiszel Krisztus személyében mindaddig, amíg követed példáját.” De ha ezt mondjuk, akkor ezzel azt is állítjuk, hogy a vallás lényege intellektuális és etikai, nem pedig személyes. Ha akár melyik jó ember megtalálhatja Istent, akkor a vallások lényege a szabályok megértése és követése.

Mindig igyekszem bemutatni azt, hogy mennyire személytelen ez a nézőpont, amikor a pokolról beszélünk: „Ha azt mondjuk, minden jó ember meg-

Az ítéletről és pokolról szóló tanítás teszi ragyogóvá és meghökkentővé Jézus kegyelmét és szeretetét.

találhatja Istent, akkor egy könnyek nélküli, tapasztalat nélküli, kapcsolat nélküli vallást állítunk össze. Az evangélium nem kevesebb, mint megérteni az igazságot és az alapelveket, de ennél sokkal több is: a szabadítás középpontjában egy személy ismerete van (Jn 17,3). Ahogy bárkit megismersz, úgy minden kapcsolatban benne van a bűnbánat, a sírás, az örvendezés és a szembesülés. Isten egy szenvedélyes, személyes szerető kapcsolatra hív el Jézus Krisztussal, és ezt nevezi a szabadítás lényegének.”

4. Nincs szeretet harag nélkül. Isten ítélete és haragja az a gondolat, ami leginkább nyomja az emberek szívét: „Nem tudok olyan Istenben hinni, aki örök szenvedésre ítélembereket. Miféle Isten az, aki haragszik?” Így tehát, amikor a pokolról beszélünk, azt is meg kell magyarázni, hogy ha Ő nem lenne haragvó, nem lehetne szerető sem.

Ezt így próbáltam megmagyarázni az egyik prédikációmban: „Az emberek azt kérdik: – Miféle Isten az, aki haragszik? – De minden szerető ember szokott néha haragos lenni. Becky Pippert írja A remény okai című könyvében: – Gondolj arra, hogy mit érzel, amikor azt látod, hogy valaki, akit szeretsz, tönkreteszi magát felelőtlen cselekedetekkel vagy

kapcsolatokkal. Kegyes toleranciával reagálunk, ahogy idegenek esetében tennénk? Ellenkezőleg... A harag nem ellentéte a szeretetnek. A gyűlölet az, és a gyűlölet legvégsőbb formája a közöny. – Pippert ezután E. H. Giffordot idézi: – Az emberi szeretet ezen a ponton valós analógiát kínál: minél inkább szereti egy apa a fiát, annál inkább gyűlöli benne a részegest, a hazudozót, a csalót –, és ezzel fejezi be: – Ha én a romlott, bűnös ember tudok haragot és fájdalmat érezni valaki állapota miatt, mennyivel inkább a tökéletes teremtő Isten. Az Ő haragja nem szeszélyes, hanem ez az Ő ellenállása a bűn fertőjével szemben, ami belülről teszi tönkre a szeretett emberiséget. –

Egy ilyen Isten

Istentisztelet után meg szoktuk beszélni a prédikációkat. Egyik alkalommal Lázár és a gazdag ember példázatáról volt szó, elég sok ember maradt ott.

A kérdések és a válaszok az örök ítélet témájához fűződtek. Nagyon szíven ütött egy diáklány kijelentése: „Egész életemben templomba járó voltam, de nem hiszem, hogy tudnék hinni egy ilyen Istenben.” A hangja inkább szomorú volt, mint dacos, de mivel ott maradt a beszélgetésre, ez arra vallott, hogy nyitott volt a témára. Általában a kérdéseket nekem címezik, de akkor az emberek kezdtek el válaszolni egymásnak. Egy idősebb üzletasszony azt mondta: „Én nem igazán vagyok templomba járó típus, és most meglepődtem egy kicsit. Soha nem szerettem a pokol gondolatát, és soha nem gondoltam rá úgy, mint amit Isten hajlandó volt az irántam való szeretetéből értem elszenvedni.” Ekkor egy hívő keresztyén testvér összekapcsolta az elhangzott gondolatokat egy régebbi prédikációval, amit a János 11 alapján tartottam (Jézus Lázár sírjánál): „A szöveg azt mondja, hogy Jézus sírt, ugyanakkor dühös is volt a gonoszra. Ez segített nekem megérteni, hogy a szerető Isten nemcsak síró vagy haragvó Isten, hanem mindkettő. Nemcsak elítéli a bűnt, hanem magára is veszi a poklot és az ítéletet a kereszten – értünk. A második nő bólogatott: „Igen, mindig azt hittem, hogy a pokol arról szól, hogy Isten nagyon haragszik az emberre, de nem tudtam, hogy arról is szól, hogy hajlandó volt értünk szenvedni és sírni. Nem is gondoltam, hogy a pokol igazából Jézus szeretetéről szól. Ez olyan megható.”

Az ítéletről és pokolról szóló tanítás teszi ragyogóvá és meghökkentővé Jézus kegyelmét és szeretetét.

A Christianity Today Leadership Journal
1997. téli számából fordította Szabó Erika

TECHNOPOLY....

harc a modern technológia
jelentette kísértésekkel

ANTHONY SELVAGGIO

Néhány évvel ezelőtt kértem a feleségemtől egy Globális Helymeghatározó Rendszereszközt, más néven GPS-t. A GPS lehetővé teszi, hogy műholdak segítségével pontosan meghatározd a tartózkodási helyedet. Megóv az eltévedéstől túrázás, kempingezés, vadászás vagy horgászás közben. Lehetővé teszi, hogy bejelöld a kiinduló pontot, majd képes oda visszavezetni. Más szavakkal ez egy nagyon ügyes kis jószág.

Mindamellet az a vicc ebben, hogy egyáltalán nincs szükségem erre az eszközre. Nem túrázok, kempingezek, vadászok vagy horgászok. Tehát miért akartam? Azért, mert egy valóban ügyes jószág! Ahogy civilizált világunkban sok ember, én is technofíliában, a technológia szeretetében szenvedek.

Áldások

Önmagában a technológiával nincs semmi baj. Valójában nagyon sok jó dolog van benne, hatalmas áldásokat hozott világunkba, mint például a védőoltások, a mezőgazdasági forradalom és a vízvezeték.

Még Neil Postman, a technológia hatásainak kritikusa is megjegyezte, hogy „butaság lenne technológia-ellenesnek lenni. Ez olyan, mintha étel-ellenesek lennénk. Szükségünk van a technológiára, hogy éljünk, ahogy szükségünk van ételre, hogy éljünk.”¹

Kiegészítette nyilatkozatát egy figyelmeztetéssel: „De ha túl sok ételt veszünk magunkhoz, vagy olyan ételt eszünk, melynek nincs tápértéke, vagy betegséggel fertőzött ételt eszünk, a túlélés eszközét ellentétére változtatjuk. Ugyanez elmondható a technológiáról is.”² Ezért nem magával a technika vívmányaival állok szemben, hanem azokkal a hatásokkal, melyek annak téves vagy mértéktelen használatából fakadnak.

Azzal állok szemben, amit Neil Postman így nevezett: „technopoly”³. Úgy határozta meg, hogy az egy *kulturális állapot*, egy *elmeállapot*, mely „abból áll, hogy isteníti a technológiát, és a technológiából származtatja rendjét.”⁴ A technopoly akkor tűnik fel, amikor a technológia dominálja és kontrollálja életünket, és bálványá válik.

Nézzük meg a Biblia álláspontját a technopolyról!

Először azt gondolhatnánk, hogy a Biblia egyáltalán nem veszi elő ezt a kérdést. Végül is a számítógépek, a mobiltelefonok és hasonlók modern világunk tartozékai, nem a régi koroké. Természetesen ezen eszközök egyike sem létezett akkor. Mindamellet ez nem jelenti azt, hogy a technológia nem létezett a Biblia idejében.

Átkok

Még a legősibb és legritívvebb kultúrák is kifejlesztettek valamiféle technológiát. Csak mert az ősi kultúrákban nem volt iPod, ez nem jelenti azt, hogy nem szembesültek a műszaki tudományokkal. Mózes első könyvének elején például két olyan kultúrával is találkozunk, akik nem tudtak ellenállni a technopolynak.

Az első, a technológia által dominált kultúra közvetlenül a bűneset után bukkan fel. Az 1Mózes 4-ben kibontakozik a különbség Ádám megmaradt két fia, Káin és Sét között. Sét és utódai az Urat szolgálták, imádták Istent, „segítségül hívták az Úr nevét” (1Móz 4,26). Azonban Káin és utódai valami teljesen másról lettek ismertté: technológiai tudásukról. Isten imádása helyett városokat építettek (1Móz 4,17), hangszereket készítettek (1Móz 4,21) és különböző eszközöket kovácsoltak (1Móz 4,22).

1. Neil Postman, *Building a Bridge to the Eighteenth Century* (New York: Alfred Knopf, 2001) (Hídépítés a XVIII. századhoz), 44. o.

2. Uo.

3. Neil Postman, *Technopoly: The Surrender of Culture to Technology* (New York: Vintage Books, 1993) (Technopoly: A kultúra behódol a technológiának)

4. Idézett mű, 71. old.

Káin fiai a technológia mesterei voltak, de kultúrájuk istentelen volt. Bruce Waltke megjegyzi, hogy Káin fiai „jelképezik a nagyszerű civilizációjú, de Isten nélküli emberi kultúrákat.”⁶ A technológia a bálványukká vált. Túlértékelték tudásukat, és inkább arra támaszkodtak, mint Istenre. Emlékezz, Káin fiainak technológia által dominált kultúrájában teremtett gonoszság volt az, ami miatt Isten özönvízzel rombolta le a földet!

A második bibliai példa Babelből származik. Az özönvíz után a gonoszság újra terjedni kezdett a földön, különösen Noé fiának, Hámnak az utódai által. Hám utódai, mint Káinéi, technológiai tudásukról voltak ismertek az építkezés és a háborúzás területén (1Móz 10,8-12).

Az 1Mózes 11-ből megtudjuk, hogy az emberiség nagy része csatlakozott Hám utódainak útjához. Engedték, hogy a technológia az istentelenség, az Isten törvényével való szembenállás eszközévé váljon. Az 1Mózes 11,4-ben azt látjuk, hogy a bábéliek elhatározták, építenek egy masszív tornyot, „melynek teje az égig ér”.

Világnézet

Azért szerették volna megépíteni ezt a tornyot, hogy „nevet szerezzenek” maguknak (1Móz 11,4). Más szavakkal fel akartak jutni a mennybe, hogy megfosszák Istent trónjától és maguk legyenek istenek. Ezért jött le Isten, és zavarta össze őket. Láttá, hogy ez az építkezési vállalkozásuk közvetlen támadás az Ő királysága ellen. A bábélieknek a techno-

lógia az Isten világhozzászólásának aláadására tett próbálkozás eszközévé vált.

Ismétlen, nem azt állítom, hogy a technológia természetéből fakadóan gonosz. Végül is az 1Mózes 6-ban azt látjuk, hogy Noé egy masszív bárka építésével menti meg a világot, mely a technológiai tudás káprázatos bemutatása. Káin fiaival és a bábéliekkel az volt a probléma, hogy rosszul használták ezt a tudást, így elősegítették a Sátán terveit és aláásták az Isten-központú világvépet. Mindkét kultúra a technopolis gonoszságának esett áldozatul.

Láttuk, hogy próbálták Káin fiai és a bábéliek a technológia alkalmazásával felforgatni az Isten-központú gondolkodásmódot, és hogy ezek áldozatul a technológia istenítésének. Be kell látnunk, hogy ez általános emberi tulajdonság. Ahogy Derek Kidner megjegyzi „Káin családja egy mikrokozmosz: a rájuk jellemző technológiai tudás és morális bukás az emberiségnek is sajátja.”⁶ Mi is lehetünk ennek áldozatai. Tehát miről ismerjük fel, ha megfertőzött minket?

Eltávolodás

Bár az olyan technológiai fejlesztéseket, mint a mobiltelefon és az internet, a világunk nagyobb összekapcsolhatóságát elősegítő eszközökként magasztalják, ironikusan gyakran épp ezek ellentétét hozták.

A technológia gyakran eltávolíthat minket valódi háromdimenziós világunktól, és egy kétdimenziós virtuális világhoz köthet minket. Ezzel elzár minket valós környezetünktől, így ravaszul megfoszt bennünket a felebarátunkkal való értelmes párbeszédétől.

Emlékszem az első esetre, amikor egy headsetet használó embert láttam. Sorban álltam egy kávézóban egyik üzletében, és az előttem álló férfi mint ha magában beszélt volna. Először azt gondoltam, megbomlott az elméje, és óvatosan hátrébb húzódtam. De aztán megláttam az eszközt a fülében. A férfi folytatta a beszélgetést egész idő alatt, míg a kávézóban tartózkodott. Azt hiszem, észre sem vette a körülötte lévő embereket. Teljesen eltávolodott valós

6. Derek Kidner, *Genesis* (Downers Grove, IL: IVP, 1967) (Mózes első könyvéhez írt magyarázat), 78. o.

környezetétől. Ott volt, de nem volt ott. A társadalomtudósok a *hiányzó jelenlét* kifejezéssel írják le ezt a jelenséget.

Az ilyen fajta technológia által előidézett eltávolodásnak vannak valós lelki következményei. Jézus azt parancsolja nekünk, hogy szeressük felebarátunkat mint saját magunkat (Lk 10,27), és osszuk meg az evangéliumot mindenkiel (Mt 22,18-20). Nem tudjuk szeretni a felebarátunkat és nem tudjuk megosztani az evangéliumot, ha elzárkózunk a világunkkal való kapcsolatfelvételtől.

Ezzel pontosan azt tesszük, amit Sátán akar: ne törődjünk embertársainkkal. Gondoljunk bele: ha az irgalmas samaritánus a fülében iPod-dal sms-t írt volna egy barátjának a mobiltelefonján, észrevette volna a sebesült embert az úton?

Elvonás

A technológia elsősorban azzal von el minket attól, ami igazán fontos, hogy szórakoztat. Ahogy Neil Postman rámutatott, exponenciális mértékben sokszorozza meg lehetőségeinket, hogy *halálra* szórakoztassuk magunkat.

Természetesen a kikapcsolódás nem természetéből fakadóan gonosz. Az a felfrissülés helyénvaló eszköze. Mégis károsá válik, ha bűnös, vagy ha dominálja életünket és elvon bennünket olyan igazán fontos dolgokra való figyeltől, mint az Istennel való kapcsolatunk. Ha domináns, akkor *üres időt* alkot, ahogy azt a francia szociológus és teológus, Jacques Ellul nevezte. Azt okozza, hogy az emberek „elveszítik realitásérzőküket, és abbahagyják az igazság keresését.”⁷

A Sátán szeret elvonni bennünket. Boldogan kielégíti elménket és felőrli tudatunkat a szórakozás végtelen forrásainak felkínálásával. Üres idővel akarja megtölteni életünket. Tudja, hogy az elvonás és a kikapcsolódás neki dolgozik. Tudja, amit a francia teológus, Blaise Pascal tudott: „a szórakozás minden főbb fajtája veszélyes a keresztyén életre.”⁸

Az utolsó amit Sátán kívánna, hogy betöltsd Pál figyelmeztetését: „az odafennvalókkal törődjete” (Kol 3,2). Az egyik mód ahogy távol tart ettől, a technológia elvonó ereje.

Elidegenedés

A technopoly harmadik tünete az elidegenedés. Isten testet és lelket is adott nekünk a teremtéskor. E kettőnek éltető egysége az, ami emberré tesz minket.

Mégis meg tud szakadni ez az egység. A filozófus Albert Borgman megjegyzi, hogy a technológia lehetővé teszi számunkra az információk befogadását kizárólag a szemünkön és a fülünkön keresztül, miközben a testünk többi része „mozdulatlan és irreleváns”. Borgman megjegyzi, hogy ennek a folyamatnak az eredménye egy „elidegenedett személy”. Az emberi történelem során még sosem volt képes elválasztani az ember az öntudatát a testétől.

Lelkileg azért veszélyes ez az elidegenedés, mert csökkenti emberségünket és emberiségünket. Azt is lehetővé teszi, hogy elválasszuk testünket és cselekedeteinket.

Kegyetlenség

Iskolás gyerekek ma virtuális közösségekben pocskondiázzák osztálytársaikat. Főlényesen keltik rossz hírét valódi embereknek egy virtuális világban. A kegyetlenség olyan fokát mutatják meg, melyet soha nem mernének megtenni egy valós helyzetben.

Miért van ez? Mert az internet lehetővé teszi számunkra, hogy elválasszák testüket cselekedeteiktől. Igaz, hogy a technológia eszköz arra, hogy építsünk és létrehozzunk dolgokat, de a rombolásnak is válhat kellékévé. Lerombolhatja közösségeinket az eltávolítás, az Istennel való kapcsolatunkat az elvonás, és az erkölcsi érzékünket az elidegenítés által. Hogy álljunk ellen?

Hogy éljünk hitelesen az iPod-generációban?

Nem szükséges, hogy a technológia felhasználása a technika uralmához vezessen. Ellen lehet neki állni. Ehhez pontosan azokban a tevékenységekben kell elmélyednünk, amelyeknek a rombolására tör. Más szóval a technopoly tünete ellen kell támadnunk: kapcsolatba kell kerülnünk környezetünkkel, figyelmet kell szentelnünk a fontos dolgokra, és meg kell őriznünk a test és lélek egységét akkor is, ha internetezünk.

7. Jacques Ellul, *The Technological Society* (A technológiai társadalom), fordította John Wilkinson (New York: Random House, 1964), 337.o.

8. Blaise Pascal, *Pensées* (Gondolatok), fordította A. J. Krailsheimer (New York: Penguin, 1966), 764.o.

9. Albert Borgman, *Crossing the Postmodern Divide* (Chicago, University of Chicago Press, 1992) (A posztmodern megosztottság áthidalása), 106.o.

A technológiai eltávolodás megelőzhető egyszerűen azzal, ha bekapcsolódunk valóságos világunkba. Ehhez határt kell szabnunk magunknak a technikai eszközök felhasználásában. Mértékkel kell használnunk ezt a hasznos ajándékot.

Ez azt jelenti, hogy időt kell elkülönítenünk, amikor nem vagyunk valamilyen géphez kötve. Ki kell kapcsolnunk a tévét, a számítógépet, a mobiltelefonot és az egyéb személyes technikai eszközöket, és értelmes, szemtől szembeni beszélgetésekbe kell bocsátkoznunk más emberekkel.

Redszeresen ki kell kapcsolnunk a virtuális világot, és bekapcsolódnunk a valódi életbe. Ahelyett, hogy végtelen órákat töltenénk blogolással a digitális világ arctalan tömegeiben, kezdeményezzünk beszélgetést egy hús-vér emberrel!

A bölcs keresztyén soha nem engedi, hogy a technológia fegyverré váljon a Sátán kezében.

Fontold meg: te használod a technológiát, vagy az használ téged?

Ahelyett, hogy küldünk egy cyber rövidítésekkel teli sms-t, szánjunk időt arra, hogy beszéljünk valakihez gondosan megfogalmazott egész mondatokban és szakaszokban!

Tehát húzd ki a füledből az iPod füldugóját, és vedd észre a világot magad körül! Igyekezz szeretni és ismerni a felebarátodat! Küzdj, hogy felfigyelj azokra az idegenekre, akik folyamatosan belépnek világod kapuin! A virtuális kapcsolatok helyett vegyél részt valódi közösségekben!

Virtuális mértékletesség

A technológia elvonó erejének ellen lehet állni, ha nagyobb figyelmet szánsz azokra a dolgokra, amelyek fontosak az életben. Ez azt jelenti, hogy rendszeresen osztatlan figyelmet kell biztosítanunk az Istennel való kapcsolatunknak.

Ahelyett, hogy állandóan elvonna Tőle a multimédia, keress időt, mikor kizárólag Istenre kon-

centrálpsz! Ahogy a zsolttáros, elmélkedj Isten hűséges szeretetén (Zsolt 48,9), hatalmas cselekedetein (Zsolt 77,12) és bámulatba ejtő Igéjén (Zsolt 119,97)! Újra ki kell *kapcsolnunk* és be kell *kapcsolódnunk*.

Az elmélkedés hatalmas fegyver a technopoly elleni harcban, mert teljesen technológia-ellenes. Miközben a technika sok hasznos eszközt biztosít számunkra Isten Igéjének tanulmányozására, az Úrral való valódi közösség nem érhető el ilyesmivel. Egyszerűen nem tudod *kiguglizni* (*kikeresni az internetes keresőrendszerben*) a lelki érettséghez vezető utat. Vagyis lépj ki *virtuális teredből* (Facebook, MySpace), és adj teret az Istennel való kapcsolatodnak!

A technológiai elidegenedésnek ellen lehet állni, ha elutasítod a cselekedeteid testedtől való elválását. Meg kell őrizned a test és lélek egységét akkor is, ha internetezel! Ezt úgy érheted el, ha magadévá teszel néhány egyszerű alapelvet a virtuális világgal való kapcsolatod kormányzásában.

Először is, amikor *online vagy* (internetezel), alkalmazd a virtuális mértékletesség elvét! Az 1Korinthus 12,23-ban Pál apostol megjegyzi, hogy vannak testrészeink, melyeket nem szabad mutogatnunk, és így „nagyobb ékességel” kezelendők.

Ez a különleges mértékletesség ezen részek elfedésével gyakorolható. Ezeket magáncélra való elkülönítéssel tiszteljük meg. Miközben Pál fizikai testünkéről beszélt, ez az alapelv kiterjeszhető életünk egyéb intim részeire.

Tedd ezért alapelvvé, hogy soha nem teszel fel az internetre intim részleteket sem a saját, sem mások életéből! Kezeld ezeket az intim részleteket különös gondossággal! Ne hagyj, hogy elidegenedj a virtuális mértékletesség miatt!

Másodszor, amikor *online vagy*, alkalmazd a virtuális udvariasság elvét is! Hozz létre szabályokat, melyek meghatározzák elektronikus megnyilvánulásaidat! Például tedd szabállyá, hogy nem mondasz soha semmi kegyetlen dolgot egy másik személyről az interneten!

Határold el magad a *cyber-pletykálkodástól* és a *cyber-erőszaktól*! Tedd az Aranyszabályt minden cselekedeted irányítójául: „A mit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal” (Mt 7,12). Ne engedj meg magadnak, hogy elidegenedj a virtuális durvaság által!

Kontrolláld a technológiák felhasználását! Kerülj kapcsolatba valódi környezetteddel, figyelj arra, ami valóban fontos! Ahelyett, hogy elidegenednél, ma-

radj egység azáltal, hogy soha nem választod el a tested a cselekedeteidtől a virtuális világban! Így ellenállhatsz a technopolynak.

Ludditák

A XIX. században a textilmunkások egy csoportja erőszakkal szállt szembe a gépesítéssel. Megpróbáltak ellenállni a technológiai fejlődésnek azon gépek összetörésével, melyek fenyegették munkahelyeiket az angol textiliparban. Ez vezetett a luddita mozgalomhoz.

Ma a szó egy pejoratív jelző arra a személyre, aki ellenzi a technológiai fejlődést. A legtöbb ember szerint az a tanulság a luddita mozgalomból, hogy bolondság ellenézni a fejlődést. Azonban Neil Postman megjegyezte: az igazi tanulság nem az, hogy értelmetlen szembeszállni a technológiával, hanem az, hogy ennek a fejlődésnek lesznek nyertesei és vesztesei is.

Postman véleménye szerint minden egyes technikai vívmány ad nekünk, de el is vesz tőlünk valamit. A technológia elvette a ludditák megélhetését, és potenciálisan képes minket is megfosztani bizonyos dolgoktól. Jézus figyelmeztet bennünket, hogy ezek a lelkünkbe kerülhetnek: „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” (Mt 16,6)

Létfontosságú tehát, hogy minden keresztyén felismerje, különösen a szülők: a technikai eszközök használatának vannak lelki következményei. Ezért a bölcs hívő a technológia éles eszű és józan ítélőképességű felhasználójává válik.

A bölcs keresztyén felméri a technológia felhasználásának költségeit, és soha nem engedi, hogy az fegyverré váljon a Sátán kezében. Szóval ha legközelebb bekapcsolódsz, becsatlakozol, bejelentkezel vagy bekapcsolod a gépet, fontold meg, hogy te használod a technológiát, vagy az használ téged!

*A fordítás a The Banner of Sovereign Grace Truth, 2009. december, 2010. januári és februári száma alapján készült.
Fordította: Somogyi Gergely*

MI VAN OTT BELÜL?

Tegyük fel, hogy öt szivacs van előtted az asztalon. A családod minden tagja 1-1 szivacsot használt, amikor a ház különböző helyiségeit takarította, de kívülről ezek mind ugyanúgy néznek ki. Szeretnéd megtudni, hogy a házban hol van kitakarítva, pusztán ránézésre azonban ezt nem tudod megállapítani. Mit teszel tehát? Összenyomod mindegyik szivacsot, hogy lásd, hogy mi jön ki belőlük.

Az elsőből tej csurog, így ebből tudod, hogy a konyhát kitakarította valaki. A másodikban súrolószer van, ezt a fürdőszobához használták. A harmadik padlóviaszt rejt: a nappali is tiszta lett. A negyediktől csavaráskor hintőpor száll, azaz a gyerekszobát is kezelésbe vette valaki. És végül az ötödik motorolajos, tehát a garázst is ki lehet pipálni.

Amikor végeztél a teszttel, és mindegyik szivacsot visszateszed az asztalra, ismét látod a hasonlóságukat – ugyanúgy néznek ki, amíg csak újra össze nem nyomod őket.

Így van ez a különböző keresztyének életében is. Ahogyan a próbák és a nehézségek facsarnak, préselnek bennünket, különböző dolgok jönnek ki belőlünk: az egyikből elégedetlenség, a másiktól harag, a harmadiktól panaszkodás, a negyediktől hazugság, ezenkívül irigység, kétségbeesés, bosszúvágy, lázadás, buja vágyak... Vagy pedig Krisztus szeretete.

Ahogyan a szivacsok, mi is azt adjuk ki magunkból, ami bennünk, a szívünk mélyén van. Maradjunk meg az Úrral való élő kapcsolatban, az Ő Igéjében és folyamatos imádságban, így amikor a próbák és a nehézségek jönnek (márpedig jönni fognak), akkor Krisztust, és csakis Krisztust fogjuk sugározni.

„A jó ember szíve jó kincséből hozza elő a jót, és a gonosz ember a gonoszból hozza elő a gonoszt. Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj. Miért mondjátok nekem: Uram, Uram, ha nem teszitek, amit mondok?” (Lk 6,45-46)

„Mert akiket eleve kiválasztott, azokról eleve el is rendelte, hogy hasonlóká legyenek Fia képéhez, hogy Ő legyen az elsőszülött sok testvér között.” (Rm 8,29)

Az E-mail Ministry alapján fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál

Nagyon sokáig gondolkodtam, hogy is kezdjem el a bizonyágtételemet. Isten kegyelméből 1975-ben születtem, harminchat évvel ezelőtt, református családban, de a szüleim nem voltak vallásosak, ezért nem kaptam semmilyen keresztyén neveltetést. Bár tizennégy évesen első voltam azok között, akik a gyülekezet templomában konfirmáltak hosszú évek után (mivel a szovjethatalom alatt ateista múzeum működött a helyén), mégsem tudtam semmit Istenről, Krisztusról, Szentlélekről, Szentírásról. Elég fiatalon, mindössze 19 évesen megnősültem és úgy gondoltam mint minden fiatal, hogy az enyém a világ, csak meg kell hódítani. Természetesen, mint a legtöbb embert, engem is csak a gyors meggazdagodás hajtott, és minél hamarabb szerettem volna autót, házat stb., tehát mindent megszerezni és birtokolni. Huszonöt éves koromra ezek a vágyaim nagyjából teljesültek, havi 300-500 ezer forintot is megkerestem, és nagyon meg voltam elégedve magammal. Egyre jobban és jobban szaladtam a pénz után, de mint lenni szokott, minél több volt, annál több kellett. Ez egy ördögi kör, a Sátán találmánya, mert minél több dolgot – tárgyat birtokolunk, annál többre van szükségünk. Nagyon hamar elveszítettem a feleségemmel és a pici gyermekeimmel a kapcsolatot, már a pénz és a Sátán rabja voltam. Sajnos, szenvedélybeteg lettem, ebben az időben ugyanis sokszor betértem különböző játéktértekbe, és rendszeresen komoly pénzüsségeket játszottam el. Egy idő után átestem a ló túloldalára, mert többet játszottam el, mint kerestem. Természetesen ez a teljes eladósodáshoz vezetett. Mivel nem tudtam pénz nélkül üzletelni, ezért elmentem Magyarországra dolgozni. Sajnos ott tovább folytattam bűnös életemet, a Sátán rabja voltam. Folyamatosan elszórtam a fizetésem, így szégyelltem a családom elé kerülni. Ez is rossz döntés volt, három(!!) évig voltam távol minden hír nélkül a családomtól. Akkor még nem tudtam, hogy Isten kiválasztott már születésem előtt, ezért folyamatosan formált, felemelt, megalázott, hogy összetörje emberi büszkeségem, hogy gyermekévé fogadhasson Krisztusban és nyitott legyen az Evangélium befogadására. A három év alatt alkoholista lettem. Én(!!), aki soha nem ittam, de a Sátán lecsapott rám és behálózott. Isten – kegyelmének hála – újra kihozott a gondokból. „Mert nagy az egekig a Te kegyelmed, és a felhőkig a te hűséged.” (Zsolt 57,11)

Megpróbáltam felvenni a feleségemmel a kapcsolatot. Három év távollét után ő már nem igazán

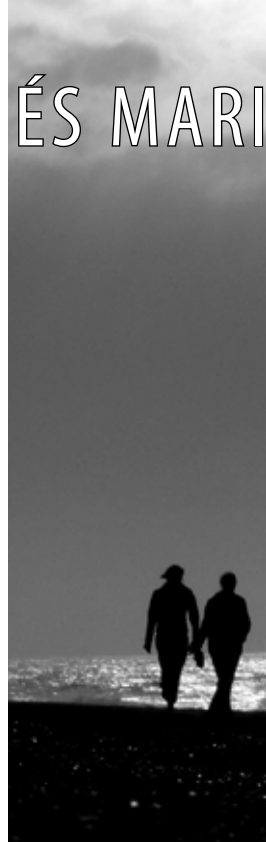
KOZMA ISTVÁN ÉS MARI

akart hallani rólam. De az Úr újra közbeszólt és elküldte egy szolgáját a munkahelyére dolgozni. Ez a keresztyén testvér, Attila mindössze három hónapig dolgozott a feleségem munkahelyén, őáltala Isten megváltoztatta a páromat, megértette vele, hogy adnia kell még egy esélyt a számomra, mert az Úrnak ez az akarata. Így újra felvette velem a kapcsolatot, és 2006. decemberében hazaköltöztem. Ezután többször is találkoztam a gyülekezet lelkészeivel, Bertalannal és Gézával, de sajnos még ekkor sem értettem meg teljesen Isten üzenetét, kívánságát. Három hónappal a hazajövetelem után találkoztam egy vállalkozóval, aki jó munkát és keresetet biztosított a számomra, ezért az anyagiakkal újra nem volt gondom. Legalábbis én úgy gondoltam. Pénz és hatalom volt a kezemben. Isten újra felemelt magásra, hogy minél nagyobb legyen a zuhanásom. 2007 októberében volt egy balesetem, az autó totálkárosra tört, és aki látta a roncsot, azt kérdezte, volt-e túlélő. A baleset után három hónappal kezdtem rájönni, hogy miért is történtek ezek a dolgok. Fél év múlva megtértem Krisztushoz, hálát adtam és adok is Istennek, amiért formált és nem engedett át Sátánnak, megadta nekem a lehetőséget, hogy szolgáljam. Azóta boldog családapa vagyok, Isten folyamatosan megáldja a munkám, az Ő Szentleke formál, hogy mindent, amit cselekszem, az Úr dicsőségére tegyem.

Köszönöm, Uram, amiért gondot viseltél és viselsz rám és családomra. Rájöttem, hogy az életnek csak egy értelme van, amiért Isten megteremtett minket: hogy imádjuk és szolgáljuk, az Ő dicsőségére munkálkodjunk nap mint nap. Ha a világ gondjából megterhel bennünket, eszembe jut a 23. zsoltár:

„Az Úr az én pásztorom; nem szűkölködöm. Fűves legelőkön nyugtat engem, és csendes vizekhez terelget engem. Lelkemet megvidámítja, az igazság ösvényein vezet engem az Ő nevéért. Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert te velem vagy; a te veszsződ és botod, azok vigasztalnak engem.”

Kozma István, Beregszász, Ukrajna

*„És ha a gonosztevő
megtér minden vét-
kéből melyeket csele-
kedett és megtartja
minden parancsola-
táimat és törvényt
szerint és igazságot
cselekszik: élvén él-
jen és meg ne haljon.”
(Ez 18,21)*

Az Úr kegyelméből közel harminchét éve élek, két gyermek édesanyja vagyok és szerető férjemnek társa

immáron tizenhat éve. Persze nem volt mindig ilyen harmónia az életemben mint most, csak mióta elfogadtam, hogy az Úr Jézus engem is megváltott drága vére árán.

Átlagos családban születtem 1974 novemberében Gáton. Szüleim engem és öcsémet becsületesnek neveltek, de nem istenfélőnek. Nagymamánk, bár tanított minket imádkozni, de (ami már azóta világossá vált számomra) helytelenül. Gyermekként sokszor nem értettem, miért nem hallja Isten az én imámat. Fiatal éveimet az Úr nélkül éltem hitetlenül, bűnben, sok-sok keserűséggel a szívemben. Szüleimmel engedetlen voltam, mindent ki akartam próbálni amit megtiltottak (diszkó, cigi, alkohol). Nem esett nehezemre hazudni, ha valamit el akartam érni. Szóval életemben természetessé vált a bűn. Tizenhat éves voltam, amikor megismerkedtem a férjemmel (akkor még nem tudtam, hogy ő lesz), majd három év udvarlás után megkérte a kezemet, és én igent mondtam. Az Úr nélkül, hitetlenül fogadtunk örök hűséget egymásnak.

Boldogok voltunk, szerettük egymást. Mire huszonöt évesek lettünk, volt két gyermekünk, egy fiú és egy lány. Itt már megkezdődtek az első gondok. A férjem egyre jobban elmerült a pénzszerzésben a gyors meggazdagodás reményében. Mert legyen nekünk is autónk, házunk, divatos ruháink, és gyerme-

keinknek is mindent meg akartunk adni. Szép lassan távolodtunk egymástól. Egyre kevesebbet beszélgettünk, nem voltak közös programjaink. Viszont volt rengeteg közös problémánk, amit nem akartunk tudomásul venni, csak szőnyeg alá söpörtük és halogattuk a megoldásukat. Kezdtünk egymás mellett élni s nem egymással. Aztán a probléma (a mi esetünkben az adósság) olyan mértékűvé nőtt, hogy elszakított minket egymástól.

Három évig éltünk külön. Én két kisgyerekekkel kellett, hogy boldoguljak, ő pedig egyedül külföldön. Utólag visszanézve én voltam a könnyebb helyzetben, mert engem minden nap szerettek a gyermekeim és motiváltak, egyszóval volt miért felkelnem reggelente. Akkor persze nem vettem ilyen könnyen az élet kanyarulatait. Tele voltam haraggal a férjem iránt, gyűlöltem és hallani sem akartam róla, mert úgy éreztem, hogy cserbenhagyott.

Akkor a Mindenható Isten, aki előre tudja életünk forgatókönyvét, a munkahelyemre rendelt egy hívő fiatalembert, Attilát. Ő beszélt nekem Jézusról, megtérésről és bűnbocsánatról. Láta bennem a gyűlöletet és megpróbálta megértetni velem, hogy ez Isten szemében mekkora bűn. Három hónapig dolgoztunk együtt, rengeteget beszélgettünk és mindig hívott a gyülekezeti alkalmakra (bibliaóra, bibliaiskolába). Nekem soha nem volt merszem elmenni. Egyszer azonban felkértek a nyári evangelizációs táborba szakácsnőnek, és elfogadtam. Hitetlenül, keresztyén táborba egy hónapra... Azt vettem észre, hogy nagyon jól érzem magam közöttük, ez valami más mint a világ, mint amihez én vagyok szokva. A következő nyáron is mentem táborozni... és a következőn is... Férjemmel is kibékültünk, az Úr kegyelméből hazajött és megpróbáltuk tiszta lappal újra felépíteni a házasságunkat, összekovácsolni családunkat, csak már nem a magunk erejére támaszkodva, hanem az Úrra. Elfogadtuk Jézus Krisztus áldozatát, megértettük, hogy Ő értünk is meghalt, a mi bűneinkért is megfizetett.

Azóta is olthatatlan hálát érzek a szívemben az Úr iránt, hogy adta nekünk keresztyén testvéreinket és azt a keresztyén gyülekezetet, amelyhez tartozunk; a Szentírást pedig útmutatóul a keresztyén élethez. Köszönöm Uram ezt a nagy kegyelmet, amit meg sem érdemlünk. Ámen.

Kozma Marianna, Beregszász

Fel vagy-e készülve — az — örökkévalóságra?

Sikó Mihály

Mire??? Az örökkévalóságra? Ugye csak viccelsz velem? – kérdezhetné az olvasó. Hogyan lehetne felkészülni valamire, ami nincs? – Talán te is úgy gondolod, hogy nincs örökkévalóság, hanem csak az, ami körülvesz bennünket, amit érzékelünk, amit itt megélünk, de nincs olyan, hogy örökkévalóság, vagyis egyszer élünk. Mit gondolsz, mi van a halál után? Semmi! Megsemmisülünk, mondd. Igen, valóban, a testünk elporlad, de mi lesz a lelkünkkel, hiszen az nem anyag, ami felbomoljon és elmúljon? Nem tudom, talán az is megsemmisül, vagy valahol mégis csak élni fog valamilyen formában.

Nos, tegyük fel hogy nincs örökkévalóság. Tegyük fel, hogy csak az van, amit itt megélünk, miután pedig meghalunk, megszűnünk létezni. Hogy hangzik ez? Félelmetes, nem? Te, aki most létezel, te, aki most élsz, gondolkodsz, akinek vágyai, elképzelései vannak, a halálod pillanatában megszűnsz létezni. Te, aki egy külön személyiség vagy és voltál, akinek sajátos hangod, sajátos hajszíned, sajátos ízlésed van, egyszerűen csak nem leszel többé. Nem szörnyű ebbe belegondolni? Nagy Izidor élt 85 évet, és ma megszűnt létezni, legfeljebb az elméinkben él, de ő maga már nincs. Ugye, milyen keményen hangzik? Pedig, ha nincs örökkévalóság és a lélek nem él a fizikai halál után, akkor mindenki megszűnik létezni.

Ez azonban újabb kérdést vet fel. Ha halálunkkal egyidőben megszűnik a létünk, akkor miért élünk egyáltalán? Milyen értelme van mindennek, ha egyszer elveszítjük? Miért vagyunk, vagy miért hozott létre valaki bennünket, ha aztán nemlétezésre vagyunk ítélve? Egyáltalán miért kell meghalunk és

miért kell megsemmisülnünk, ha csakugyan ez a helyzet? Ezek mind olyan kérdések, amelyek eleve-nünkbe hasítanak, ha szánunk rá időt, hogy elgondoljunk rajtuk; ezekre egyetlenegy kielégítő és ésszerű válasz létezik, melyet az örökkévaló Istennél kell keresnünk.

Két dologban általában minden ember egyetért. Az egyik az, hogy létezik egy univerzum, a másik pedig az, hogy ennek volt egy kezdete, vagyis nem örök. Ahol a vélemények elválnak egymástól, az a kezdetnek hogyanját érinti. Abban senki nem hihet komolyan, hogy a semmiből jött létre minden, de abban sem, hogy az univerzum létrehozta önmagát; mint ahogyan az is ellene szól a józan észnek, hogy a személytelen anyag a véletlennel karöltve – megjegyzem: a véletlen nem valami vagy valaki, aki dönteni vagy tenni tud valamit, a véletlen csak egy fogalom – az időt is segítségül hívva létrehozta mindazt, ami létezik, a személyes (értelemmel, akarattal, érzelmekkel, lelkiismerettel bíró) embert beleértve. Mindezt felvázolva, a keresztyének arra a logikus és ésszerű álláspontra helyezkednek, hogy minden fennálló dologért egy önmagában és öröktől fogva élő személyes Isten lehet csak *felelős*. Csak egy léttel bíró (létét senkitől, semmitől nem származtató) mindenható, bölcs és jó Isten tudta mindazt megteremteni, ami ma létezik. Tehát minden létezés forrása a „VAGYOK”, vagyis a nagy és örök Létező.

Ha pedig ez így van – és nem lehet másképpen –, akkor van örökkévalóság, mivel Isten örökkévaló lény, visszatekintve és előretekintve egyaránt, az embert a saját képére és hasonlatosságára teremtet-

te, ami többek között azt is jelenti, hogy egy halhatatlan, vagyis örökkévaló lelket adott neki, amely lélek ugyanúgy nem semmisülhet meg, ahogyan Isten maga sem.

Ahhoz, hogy ma létezzen valami, *valamikor* léteznie kellett Valakinek, aki *mindig* létezett, akkor is, amikor még nem volt *amikor*, vagyis nem volt idő (lévén Ő az idő megteremtője is). Ennek az örökkévaló, vagyis teremtetlen lénynek köszönhetjük a létünket. Ha pedig Ő minket az Ő képére és hasonlatosságára teremtett, morbid és nevetséges elképzelés volna az, hogy megsemmisítsen bennünket. Ha nincs Isten (ami képtelenség és ellentétben van az ésszerű gondolkodással), nincs miért reménykednünk az élet kontinuitásában. Ha azonban Isten létezik és minket az Ő képére alkotott, mi is létezni fogunk örökké, ahogyan Ő is. Ha az örökkévaló Isten létezik, nem lehet a fizikai halálé az utolsó szó, mert értelmetlen lenne.

A legképzettebb teológus, aki valaha élt és tanított a földön, ugyanezeket gondolta és tanította. Nem élt ember a földön, aki jobban értett volna ezekhez a dolgokhoz, illetve aki bölcsőbb és hitelesebb tanító lett volna, mint Ő. Ő pedig hitt az örökkévalóságban és tanított is róla. Például amikor az utolsó ítéletről beszélt, azt mondta, hogy majd a jobb keze felől állítottak öröklük Isten országát, a bal keze felől állók pedig az örök tűzre mennek. A tanítása végén így foglalja ezt össze: „És ezek elmennek majd az örök gyötremre; az igazak pedig az örök életre” (Mt 25,46). Amikor pedig tanítványaitól búcsúzott, azzal nyugtatta őket, hogy Ő hazamegy az Atyjához, de nekik is lesz helyük ott, és magához fogja venni őket is, hogy ők is ott legyenek. Ha valóban Krisztus – mert Róla van szó – volt a legnagyobb és leghitelesebb teológus, nem hagyta volna tanítványait hamis nyugalomban, és nem vezette volna félre őket. Ha pedig valakinek hihetünk, akkor Neki. Ő pedig sokat beszélt a mennyről és sokat beszélt a pokorról (ez utóbbiról többet, mint az előbbiről), amelyek az örökkévaló lét helyei. Egyik az üdvözülteké, a másik pedig az elkárhozottaké. Az egyikben ott vannak a szent angyalok is, a másik helyen ott lesznek a bukkott angyalok, és maga a Sátán is.

Van tehát örökkévalóság, mert ezt igazolja a józan ész, az örökkévaló Isten létezése, és a világ legképzettebb teológusa is. Az nem segít rajtad, ha nem hiszel benne. Ezzel ugyanis sem Istent, sem az örökkévalóságot nem tudod nemlétezővé tenni. Ha hiszed, ha nem hiszed, Isten létezik, mert ezt követeli meg a logikus gondolkodás és ezt bizonyítják érzékszerveink is, illetve örökkévalóság is létezik, mert az örökkévaló Isten létezéséből ez is logikusan következik.

A kérdés tehát nem az, hogy van-e létezés a halál után, hanem az, hogy fel vagy-e készülve arra vagy sem? Tudom, talán megnyugtatóbbnak tűnne az, ha nem lenne, és megsemmisülnél, az örökkévaló gyötremnél valóban megnyugtatóbb lenne, de önmagában a megsemmisülés nem pozitív üzenet, valljuk be. Ami azonban igazán megnyugtató, nemcsak hogy nem kell megszűnnöd, hanem élhatsz örökké Isten, az angyalok és az üdvözült lelkek társaságában. Töltheted az örökkévalóságot egy olyan helyen, amelyhez nincs földön fogható, amelyet nem tudsz elképzelni. Ehhez viszont számodra az élet Krisztus kell, hogy legyen, ahogyan Pál apostolnak is Ő volt az élet. Krisztus kell, hogy legyen a te Szabadítód, a te Tanítód, a te Urad és Királyod, akit követsz ebben a földi életben.

„Aki hisz a Fiúban, örök élete van; aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet, hanem az Isten haragja marad rajta” (Jn 3,36). Ennek az igének az első része nagyon pozitív, de a második része annál lehangozóbb. Mi lenne, ha rád az első és nem a második része volna érvényes? Megmenekülnél az örök haláltól, Isten örökké tartó ítéletétől, büntetésétől. Elkerülnéd azt a helyet, ahová, ha belépsz, felhagyhatsz minden reménnyel, nem kell ott maradnod és ott szenvedned örökre mindenféle fájdalomcsillapító nélkül.

Gondold tehát meg és készülj az örökkévalóságra! Ha létezel, örökké létezni fogsz, létezésedet nem tudod befejezni és az sem fogja megszüntetni, akinek köszönheted azt. Ha öngyilkos leszel, csak fizikai életedet zárod le, de te létezni fogsz azután is, örökké, mert az örökkévaló Isten teremtménye vagy, aki az Ő képére teremtett téged. Bárcsak létezésed ne örökkévaló fájdalmat, hanem örökkétartó örömet jelentene majd neked!

**Van tehát örökkévalóság,
mert ezt igazolja a józan ész,
az örökkévaló Isten létezése
és a világ legképzettebb
teológusa is. Gondold
meg tehát, és készülj az
örökkévalóságra!**

HOGYAN JÖTT LÉTRE A VILÁGEGYETEM ÉS A FÖLDÖN AZ ÉLET?

Hazuga Éva

Afenti kérdés mindig is foglalkoztatta a gondolkodó embereket, így sokféle magyarázat született az idők folyamán. Ha csak egy szóval válaszolunk, már az is tükrözi jelenlegi nézetünket, tudásunkat a világról. Fejlődéssel vagy teremtéssel, véletlenül vagy tervszerűen, evolúcióval vagy kreációval. Ezek ellentétes állítások, mint ahogyan a két szélsőséges világnézet is ellentétes. Világnézetünk ateista vagy teista. Mit jelent ez? Az ateista ember azt vallja, hogy nincs Isten, nincs természetfeletti világ, minden anyagból van és minden véletlenül, irányítás nélkül alakult ki. A teista ember azt vallja, hogy van Isten, van természetfeletti világ, és mindent Isten hozott létre, tudatos tervezés után.

Az első zsolttár is elmondja, hogy csak kétféle módon járhat az ember ezen a földön – vagy a bűnösök ösvényén, vagy az igazakén. A Szentírásban Isten kijelentette magát, mint az „igaz utat”. Az evolúció – teremtés vita valódi kérdése mindig Isten létezése.

„Melyik komoly kutató vonná kétségbe manapság, hogy az evolúció tény? A földön létező összes élőlény közös származását ma már senki sem vitatja.” Ezt a büszke és öntelt állítást Ernst Mayr mondta, aki a 20. század Darwinja’.

Hogyan beszél egy istenhívő tudós? „A világmindenség csodálatos rendezettsége és harmóniája csak egy mindenható létező terve alapján jöhetett létre. Ez az én végső felismerésem.” (Isaac Newton)

Miért van az, hogy ugyanazokat a tudományos tényeket, felfedezéseket többféleképpen értelmezzük?

Először nézzük meg, mi is a természettudomány? Ez a tudományág empirikus, azaz a tapasztalatból nyer megismerést. A módszer lényege a kísérleti megfigyelés és a megismételhetőség. A természettudomány azt vizsgálja, hogyan működnek a jelenlegi folyamatok.

A teremtés – evolúció témájában egyetlen közös állítás van: a világmindenség létrejöttét megismételhető tudományos kísérletekkel nem lehet ellenőrizni. Mind az ateista mind az istenhívó hitből él. A nagy különbség, míg az ateista csak az emberi elméletekre támaszkodik, addig a hívőnek van egy óriási támasza, a Szentírás, és tudja, hogy Isten teremtette magát a tudományt is.

Nagyon röviden Kiss Alexi ateista mikrobiológus ezt így fogalmazta meg: „Nem létezik, és nem létezhet prekonceptiók (előfeltevések) nélküli tudomány.”

Jézus szerint az emberek azért járnak tévúton, mert nem ismerik a Bibliát: „Tévelyegtek, mivel nem ismeritek sem az Írásokat, sem az Isten hatalmát.” (Mt 22,29)

Mit jelent az evolúció szó? Latin eredetű, jelentése fejlődés, kibontakozás, változás. Fokozatos, lassú fejlődési folyamat. Ma tudományáganként vizsgálják a geológiai, kémiai, biológiai és társadalmi evolúciót. Érdekes, hogy míg az evolúció tényét minden ateista biológus elfogadja, megtörténéseinek módja és mechanizmusa még vitatott.

Mit jelent a teremtés szó? „Létrehozni valamit eszköz és anyag nélkül, egy szuverén személyiség döntő akarata folytán. Istennek az a munkája, mellyel létrehozta a világmindenséget, mindentől függetlenül, kizárólag az ő szuverén jótetszése folytán.” (Sebestyén Jenő)

Ideje visszatérni az eredeti kérdésünkhöz, tehát a fejlődéstan szerint hogyan jött létre a világegyetem és az élet?

A geológiai fejlődés, az élettelen világ kialakulása: 15-20 milliárd évvel ezelőtt történt az ősrobbanás vagy „nagy bumm”, az ennek eredményeképpen létrejött sűrű anyagrészecskékből születtek a galaxisok,

csillagok és más égitestek. A Föld 4,5 milliárd évvel ezelőtt jött létre a csillagközi porból. Egymilliárd éven át forró gömbként keringett a Nap körül.

Az anyag kémiai fejlődése: 3 milliárd évvel ezelőtt a fokozatos lehűlés során megszilárdult a földkéreg, már folyékony víz borította, megjelentek a szervetlen kémiai elemek, vegyületek, kialakult az ősléghő és az ősóceán.

Az anyag biológiai fejlődése: kémiai reakciók során szerves vegyületek képződtek az ősóceánban, cukrok, aminosavak, nukleinsav-részek. Ezek a szerves vegyületek az őstenget meleg, sekély vizében reakcióba léptek egymással, és spontán módon mikrogömbök vagy koacervátumok alakultak ki. Tehát az első élő sejt az élettelen világból keletkezett 1 milliárd évvel ezelőtt.

A teremtés szerint hogyan jött létre a világegyetem és az élet? A világ nem egy véletlenszerű kozmikus robbanás eredményeképpen jött létre, hanem céltudatos teremtés révén. Mindent Isten teremtett. Az anyagot, az energiát és az őket szabályozó törvényeket is. Ő nem része a természetnek, természetfeletti. Az Istenben hívő és Istennek engedelmes kutató amikor vizsgál, kutat, mindig abból indul ki, hogy amit tanulmányoz, az Isten keze munkája. A tudományt veti alá a Bibliának. Nem közös ős, hanem közös Létrehozó van.

„Te vagy egyedül az Úr! Te teremtetted az eget, az egeknek egeit és minden seregüket, a földet és

mindent, ami rajta van, a tengereket minden bennük valókkal együtt; és te adsz életet mindnyájoknak, és az égnek serege előtted borul le.” (Neh 9,6)

Ateistabarátainktól kérdezzük meg, hogyan honnan volt az ősröbbanáshoz szükséges anyag? Mikor idéz elő egy robbanás rendet? Kiváló tudósok közel 150 éve próbálkoznak azzal, hogy szervetlen vegyületekből valamiféle szaporodó életformát hozzanak létre. Eddig még nem jártak sikerrel, akkor hogyan lehetsé-

ges a kémiai evolúció? Miért szeretik az emberek a fejlődést?

„Meggyőződésem, hogy a teremtés elutasításának fő oka az emberiség lázadása és alapvető büszkesége. Az evolúciós elmélet segítségével függetlenek lehetünk Istentől, és nem kell felelősnek éreznünk magunkat előtte. Az evolúció egyszerűen könnyít a lelkiismeretünkön, hiszen megmagyarázza létünket Isten kiküszöbölésével.”¹

A teremtés – evolúció témájában egyetlen közös állítás van: a világmindenség létrejöttét megismételhető tudományos kísérletekkel nem lehet ellenőrizni. Mind az ateista mind az istenhívő hitből él.

A természetről, élőlényekről mindenki szeret beszélgetni, ezért az evolúció – teremtés téma jó eszköz arra, hogy Isten csodálatos tetteiről beszéljünk, hiszen az Ő belé vetett hit hallásból van. Bátor és áldott hitvédelmet és lélekmentést kívánok!

„Mert ő tőle, ő általa, és ő reá nézve vannak mindennek. Övé a dicsőség mindörökké. Ámen.” (Róm 11,36)

1. Jobe Martin: Evolúciótól teremtésig

„A világmindenség csodálatos rendezettsége és harmóniája csak egy mindenható létező terve alapján jöhetett létre. Ez az én végső felismerésem.”

Isaac Newton

A HARMADIK

Három embert büntettek miatt előállítottak. Kettő elkövetett bűncselekményeket. A harmadik nem.

Három embert bíróság elé állítottak. Kettő ügyét szabályos tárgyaláson vizsgálták meg. A harmadikét nem.

Három embert elítéltek. Kettőt jogszerűen és igazságosan. A harmadikat nem.

Három embert ütöttek-verték, és megkorbácsoltak. Kettőnek ez következett a bűneiből. A harmadiknak nem.

Három embernek keresztet adtak, hogy vigye. Kettőnek ez kijárt. A harmadiknak nem.

Három embert gúnyoltak, és leköptek az úton. Kettő átkozódott, és visszakökött. A harmadik nem.

Három embert keresztfára függesztettek. Kettő megérdemelte. A harmadik nem.

Három ember gyötördött elhagyatottságában. Kettőnek volt oka arra, hogy mindenki elhagyja. A harmadiknak nem.

Három ember beszélt, amíg a keresztfán függött. Kettő vitatkozott. A harmadik nem.

Három ember tudta, hogy közeleg a halál. Kettő próbált ellenállni. A harmadik nem.

Három ember meghalt a keresztfán. Három nap múlva kettő a sírban maradt. A harmadik nem.

„Ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját, mikor gyalázták, nem viszonozta a gyaláztást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az Ő sebei által gyógyultatok meg. (1Pt 2,22-24)

Az E-mail Ministry alapján válogatta és átdolgozta: Tihanyi Pál

Nyolc tanács, hogyan beszélgessünk az igehirdetésről gyerekekkel

Joe Holland

Ha ott ülnek a gyermekek az istentiszteleten, felmerülhet a kérdés, értik-e a szolgálatot? Mi marad meg pici fejében abból, amit hall? Ez a gondolat már előlegezi azt a döntésed, hogy nem fogsz beszélgetésbe elegyedni gyermekeddel az igehirdetés kapcsán. De ennek nem kell így lennie!

Hadd mondjam el, mi a legfontosabb alapszabály, amikor erről szeretnél beszélni velük: *Több maradj bennük, mint gondolnád.* A második alapszabály pedig hasonló ehhez: *Többet értenek, mint gondolnád.*

Ennek a két igazságnak a tükrében írom ezt a rövid útmutatót arról, hogyan beszélj gyermekeiddel az igehirdetésről. Ezt *igehirdetőként* és négy nyolc év alatti fiúgyermek *szülőjeként* tapasztaltam meg. Először nem ment, majd többször sikerült, később még jó néhányszor elbuktam abban, hogy a gyermekeimmel Jézusról beszéljek. Remélhetőleg az alább felsorolt tanácsok segítenek majd neked, ahogyan nekem is.

Az evangélium középpontjában az áll, hogy Jézus utat nyit számunkra az Ő szerető Atyjához. Az istentisztelet során egy ehhez hasonló folyamat történik: gyermekeinknek nyitunk utat Jézushoz. Ne szalasszuk el ezt a lehetőséget!

*Nyolc tanács, hogyan beszélgessünk
az igehirdetésről gyerekekkel*

Emlékezz a vázlatra! Nem számít, hogy jegyzetelsz-e, vagy sem. Az a fontos, hogy a tanítás lényegére emlékezz. Ha a lelkészed 40 perces igehirdetést tart, akkor próbáld emlékezetedbe vésni, hogy miről esett szó az igehirdetés első felében! Ne bátortalanodj el, ha nem emlékszel mindenre! A lényeg, hogy a főbb gondolatok közül minél többet megjegyezz!

Jegyezd meg a fő üzenetet! Minden igei textusnak és minden igehirdetésnek – attól függetlenül, hogy milyen témáról beszél a lelkész – egy fő gondolata van. Ragadd meg, amikor észreveszed, és ne engedd elveszni! Ezt elővigyázatosságból mondom, mert minden lelkésznek vannak rossz napjai. Néha az igehirdetés szerkezete egy absztrakt művészeti alkotásnak tűnik. Ha ez lenne a helyzet, akkor tégy meg minden tőled telhetőt annak érdekében, hogy megértsd mondanivalóját!

nek érdekében, hogy megértsd mondanivalóját!

Mit tudhatunk meg a szolgálatból Jézusról? Ha átlátod az igehirdetés vázlatát és a fő gondolat is megvan, fel kell fedezned Jézust is a szolgálatban! A gyerekek javíthatatlanul önközpontúak – akárcsak egyes felnőttek. Felkészültnek kell lenned a textustól függetlenül is, hogy legyen mit mesélned Jézusról. Ha nem hangsúlyozod Jézust a történetben, akkor a gyermekeid azzal a meggyőződéssel nőhetnek fel, hogy a Biblia róluk szól.

Kösd le gyermekeidet nyitott kérdésekkel! Ezek után próbáld meg felkelteni a gyermekeid érdeklődését bármilyen kérdéssel, ami csak eszedbe jut a témával kapcsolatban... az olyan kérdéseket kerülve, amelyekre egyszerű igennel, vagy nemmel lehet válaszolni. Íme néhány példa:

- ♦ *Képzeld magad a történetbe!* – típusú kérdések: „Mit gondoltál volna, hogyha egy izraelita katonaként tanúja lettél volna annak, amikor a hatalmas Góliát odasétál a kicsiny Dávidhoz?”
- ♦ *Érzelmi jellegű kérdések:* „Hogyha te lennél a vak, mit éreznél, ha Jézus a szemedre tenné a kezét, meggyógyítaná, és látnál?”
- ♦ *Rávezető kérdések:* „A gazdag ifjú tévedett, mert azt gondolta, hogy elnyerheti Isten jóindulatát. Miért bolondság azt gondolni, hogy elnyerhetjük Isten jóindulatát azzal, hogy eleget jó tésünk?”
- ♦ *Cselekvés – kérdések:* „Mit tettél volna, ha Jézus előtted változtatja a dühöngő hurrikánt csendes szellővé?”

- ♦ *Alkalmazzuk az Igét – jellegű kérdések:* „Ha Jézus megbocsátott neked, akkor szerinted te meg tudsz-e majd bocsátani Tominak, ha egy legó autóval fejbevágsz?”
- ♦ *Használd a képzelőerődöt – típusú kérdések.* Mivel te ismered legjobban a gyermekeidet, találj ki személyre szabott kérdéseket!

Tégy meg minden tőled telhetőt azért, hogy az evangélium egyértelmű legyen! Jézus a bűnösökért halt meg. Ez nagyon egyszerű, de könnyű bonyolulttá tenni. Bármi legyen is az igei textus, ne az erkölcsről tanítsd a gyermekeidet! Mondd el nekik, hogy Jézus minden szükségességet megtett azért, hogy biztosak lehessenek benne, Isten örövend nekik! Amikor azt mondod nekik: tegyenek, érezzenek vagy gondoljanak valamit, akkor mutass rá, hogy ezekre a dolgokra Isten irántuk való szeretetének kell indítania őket, nem pedig a félelemnek, a büntudatnak vagy a büszkeségnek.

Légy te az első, aki imádkozik és megnyílik! A gyermekeidnek az igehirdetésről beszélni nemcsak azt jelenti, tanítod őket annak kapcsán, hanem azt is, hogy megmutatod nekik, te mit tanultál az igehirdetésből. Hogyha a lelkész a bűn felismerésére vezette a gyülekezetet, akkor mutasd ki, hogyan érintett ez téged. Például mondhatod: „Tudjátok, apa néha küzd azzal, hogy mérges. Ilyenkor látom igazán, mennyire szükségem van Jézusra.” Amikor sor kerül az imádságra, akkor hagyd, hogy utánad imádkozzanak! Légy számukra minta! Lássák, milyen az, amikor egy keresztyén Istennel beszélget!

Nyugodtan térj ki mellékvágányokra! A gyerekek gyakran vetnek fel témához nem kapcsolódó dolgokat. El lehet kalandozni velük nyugodtan! Így jobban megértheted gondolkodásmódjukat. Élvezd azt a váratlan látványt, amely a járatlan utakon tárul eléd!

Emlékezz a két alapszabályra! Mindezek után lehet, hogy azt gondolod, a beszélgetés időpazarlás volt. Ilyenkor kellene eszedbe jutnia a két alapszabálynak:

- ♦ *Több marad meg bennük, mint gondolnád.*
- ♦ *Többet értenek, mint gondolnád.*

Megígérhetem, hogy emlékezni fognak a veled így eltöltött időre. Rengeteget fognak felejteni, de biztosan emlékeznek majd azokra a vasárnap délutánokra, amikor apuval és anyuval Jézusról beszélgettek.

BOLDOGSÁG: HOGYAN ÉRJÜK EL ÉS TARTSUK MEG?

Jeremiah Burroughs

Boldogság: hogyan érjük el?

A keresztyén boldogság, más szóval meglege-
dés a teljes ellentéte a panaszkodásnak. Ez a
hívó szívéből fakad. Lehetetlen a hajót a ten-
geren úgy kiegyensúlyozni, hogy oldalról kitámaszt-
juk; belülről kell megfelelően kiegyensúlyozva lennie.
Hasonlóképpen semmi sincs a külvilágban, ami egy
keresztyént állandóan boldoggá tehetne; belül kegye-
lemnek kell lakoznia. S ha keresztyénként már lako-
zást vett bennünk a kegyelem, íme néhány gyakorlati
tanács, hogyan érhetjük el az igazi boldogságot.

Először is ügyelnünk kell arra, hogy ne folyjunk
bele túlságosan a világ dolgaiba! Természetesen nem
élhetünk úgy, hogy bizonyos mértékig ne foglalkoz-
zunk vele; s előfordulhat, hogy Isten arra hív el, hogy
a világnak valamely dolgával konkrétan is foglal-
kozzunk. De ha boldogok akarunk lenni, a világgal
való kapcsolatunkat a lehető legalacsonyabb szintre
kell korlátoznunk.

Másodszor, engedelmeskednünk kell Isten szavá-
nak olyan módon, ahogyan az a Bibliában van. Ez nem
nehéz feladat. Az Ige tisztán tanítja, hogy a hívőnek Is-
ten mindent a javára fordít (Róm 8,28); így ha Istennek
szolgálunk, egy olyan Úr szolgálatában állunk, akinek
szívügye a mi hasznunk. Örömmel kell tehát alávet-
nünk magunkat Isten akaratának, ha ezt megértettük.

Harmadszor, akárcsak a hithősök a Zsidókhoz
írt levél 11. fejezetében, hit által kell élnünk, hitünk-
re támaszkodva abban, hogy megértsük és elfogad-
juk körülményeinket. Hinnünk kell nem csak Isten
ígéreteiben, de Benne is! Ő olyan módon viseli gon-
dunkat, hogy nekünk magunknak semmi felől sem
kell aggódnunk. Még Szókratész pogány filozófus is
(Kr.e.469-399) azt mondta: „Miután Isten olyan jól
gondolat viseli, mire kell magadnak gondot fordít-
tanod?” A nehézségek idején terheinket Istenre kell
vetnünk és útjainkat Neki kell ajánlanunk! Így az
Úrba vetett hitünk békeséget és boldogságot hoz.

Negyedszer, keményen kell dolgoznunk azon,
hogy lelkiképpen gondolkodjunk, mivel az Írás azt
mondja: „az odafelvalókat keressétek, ahol a Krisz-

tus van, az Istennek jobbján ülvén” (Kol 3,1). Ha ke-
vés időt, vagy akár semennyit sem töltünk a mennyei
dolgokon való elmélkedéssel, viszont sokat fecse-
rünk vágyainkra és morfondírozásainkra, magun-
kat fogjuk boldogtalanná tenni. De ha elménket a
mennyeiekre irányítjuk, és Istennel elég időt töltünk
közösségben, nem csüggedünk majd el, ha a földi
dolgainkban nehézségek érnek.

Szorosan kapcsolódik ehhez az ötödik pont, va-
gyis nem szabad azt várnunk, hogy meglegedésünk
a földi dolgok felhalmozásának következménye lesz
majd. Pál írta: „ha van élelmünk és ruházatunk, elé-
gedjünk meg vele.” (1Tim 6,8) Azok, akiknek nagy
elvárásai vannak, gyakran csalódnak. Keresz-
tyénként ezért meg kell tanulnunk meglegednünk
azzal, amink van. Fogadjuk meg a Báruknak adott
tanácsot: „És te kívánsz-e magadnak nagyokat? Ne
kivánj!” (Jer 45,5) Ha azonban nagy lelki dolgokat
várunk, sosem fogunk csalódnani.

Hatodszor, meg kell halnunk ennek a világnak!
Pál azt írta: „Naponként a halállal nézünk szembe.”
Hívóként tudjuk, hogy a boldogság igazi forrását
egyedül a lelki dolgokban lelhetjük meg, mint ahogy
azt is tudjuk, hogy meg kell halnunk a világ dolgaira
nézve, melyek haloványnak tűnnek Isten dicsőségé-
nek és kegyelmének fényében.

Hetedszer, nem szabad engednünk, hogy túl so-
kat gondolkodjunk problémáinkon. A beteg gyer-
mek folyton vakarja kiütéseit, ami csak megnehezíti
azok gyógyulását. Mi is gyakran ilyenek vagyunk a
nehézségeinkkel. Folyton róluk beszélünk, és meg-
engedjük, hogy felemésszék imáinkat. Ettől aztán
még rosszabbul érezzük magunkat, mert problé-
máink nagyobbak kezdenek látszani a valóságnál.
Mennyivel jobb, ha Istenen és az Ő tettein elmél-
kedünk, míg végül nem marad időnk arra, hogy
panaszkodjunk, és boldogtalank legyünk! Mielőtt
Ráhel belehalt a gyermekszülésbe, a gyermeket
Benóninak, „bánatom fia”-nak nevezte; Jákób azon-
ban nem akarta, hogy a gyermek révén folyton arra
emlékezzen, milyen nagy fájdalomban volt része,
azért elnevezte Benjáminnak, melynek jelentése „fiú

a jobb kezem felől.” A pozitív hozzáállás ilyen módon segít, hogy igazi boldogságot leljünk.

Így tehát nyolcadszor, törekednünk kell arra, hogy a jót lássuk abban, ahogy Isten bánik velünk. Nagyon rossz barátoknak tartanánk azt a személyt, aki folyton félreértelmezi barátjának cselekedeteit, és méltatlan indítékokat tulajdonít neki. Éppígy méltatlan dolog az, ha keresztyénként félreértelmezzük azt, ahogy Isten bánik velünk. Pozitívan kell gondolkodnunk arról, amit Isten tesz, és el kell fogadnunk. Például: Isten látta a veszélyét annak, hogy túlságosan is a szívemhez nő egy dolog, ezért nagylelkűen eltávolított tőle; vagy Isten látta, hogy ha meghagy gazdagságomban, bűnbe esnék, ezért nagylelkűen szegényebbé tett; vagy Isten valamilyen feladatra készít fel, amiről egyelőre csak Ő tud, s ezért örülök. „a szeretet ... nem örül a hamisságnak.” (1Kor 13,6) Ha szeretünk valakit, jót feltételezünk cselekedeteiről is; ha tehát úgy értékeljük,

Először is keresztyénként mindig emlékeznünk kell Isten jótéteményeire és ajándékaira; meg kell látnunk, hogy mindezek mellett milyen jelentéktelenek azok a dolgok, melyekkel nem rendelkezünk! Megkísért bennünket, hogy azok után vágyakozzunk, mikkel a hitetlenek olyan bőven rendelkeznek. Mindez elégedetlenné tesz bennünket, holott olyan lelki kiváltságokban van részünk, melyekről a nem hívő emberek még csak nem is tudnak. Isten „megáldott minket minden lelki áldással a mennyekben a Krisztusban” (Ef 1,3), ezért is méltatlan a keresztyénhez az elmúló világ dolgai utáni vágyakozás.

Másodszor, ha gondok terhelnek bennünket, mindig emlékeznünk kell azokra az áldásokra, melyeknek a múltban részesei voltunk! Ha valaki betöltötte az ötven évet, és két éve betegségben szenved, jobban tenné, ha megköszönné Istennek azt a negyvennyolcat, melyet tökéletes egészségben töltött el.

Harmadszor, ha keresztyének vagyunk, emlékez-

A keresztyén boldogság teljes ellentéte a panaszkodásnak. Semmi sincs a külvilágban, ami egy keresztyént állandóan boldoggá tehetne, hanem annak belülről, a kegyelemmel teli szívből kell fakadnia.

hogy kilenc rossz és egy jó van a tízből, amit Isten velünk cselekedett, vegyük azt az egyet, és feledkezzünk meg a másik kilencről!

Végül nem szabad túl sokat adnunk más emberek véleményére. Előfordul ugyanis, hogy keresztyén emberek tökéletesen boldognak érzik magukat, amíg nyugalmukat meg nem zavarja mások véleménye, miszerint valami hiányzik az életükből. Ha elégedettek voltunk, mielőtt ezt hallottuk, miért kellene, hogy nem keresztyén elképzelések a boldogságról elvegyék az örömünket? Az igaz keresztyén boldogság nem függ más emberek véleményétől.

Hogyan szerezzük meg ezt a boldogságot? Öszszefoglalhatjuk így: nem szabad, hogy gondolatainkat lefoglalja a jólét, amit ez a világ nyújthat. Ha ezt megakadályozzuk, nem fog olyan rosszul érinteni, ha ezek a dolgok – a lakásunk, a családjunk, a jó hírnünk stb. – elvételnek tölünk.

Boldogság: hogyan tartsuk meg?

Ha a szenvedés ideje ránk köszönt; hogyan maradjunk boldogok? Ebben az utolsó fejezetben öt szempontot vizsgálunk meg, amelyek segíthetnek ennek elérésében.

nünk kell arra, hogy az élet ezen a földön mennyire rövid az örökkévalósághoz képest! Nehézségeink nemsokára véget érnek. A Biblia arra emlékeztet: „a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk; Mivelhogy nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra; mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.” (2Kor 4,17-18)

Negyedszer, minden keresztyénnek emlékeznie kell arra, hogy Isten emberei sokkal nagyobb megpróbáltatásokon mentek keresztül a világi terhekhez képest! Jákob Ábrahámnak és Izsáknak volt a leszármazottja, mégis meg kellett elégednie azzal, hogy hosszú éveken keresztül nagybátyjának szolgált. Mózes, aki egyszer Egyiptom uralkodójának palotájában élt, negyven éven keresztül pástorként dolgozott, és amikor végül vissza kellett térnie Egyiptomba, olyan szegény volt, hogy egész családjának minden vagyona elfért egyetlen szamar hátán (2Móz 4,20). Illésnek el kellett rejtőznie, és arra szorult rá, hogy hollók etessék. Jeremiást egy kiszáradt kútba vetették. Luther Márton, a reformátor semmit sem tudott feleségére és gyermekeire hagyni. Mi talán ma élő hívökként azt várjuk, hogy kivételek legyünk ezek alól annak ellenére, hogy az Úr nem kímél-

te ilyen kiváló gyermekeit sem? Meg kell látnunk, hogy mint mindenben, ebben is, mindenk felett, legnagyobb példánk maga az Úr Jézus Krisztus, Akinek helyzete rosszabb volt, mint a rókáknak és az égi madaraknak, hiszen nem volt sehova lehajtania a fejét.

Ötödször, nehézségeink közepette meg kell erőltetnünk magunkat, hogy dicsőítsük Istent mindazért, amit adott nekünk! Új lelki természetet kaptunk; úgy dicsőíthetjük Istent, ahogy az valóban kedves Őelőtte. Meg fogjuk tehát tapasztalni azt az igazi boldogságot, mely ebből fakad.

Ez tehát a boldogág. Mi rendelkezünk vele? Isten Szava megmutatja nekünk, hogyan szerezhetjük meg. Elinultunk már ezen az úton? A friss keresztyénnek mindent meg kell tennie, hogy egy csendes, elégedett lelket neveljen újjászületésétől fogva, de később a megszentelődés útján járva is sokat kell még tanulni; mert egyetlen keresztyén sem lehet igazából elégedett, amíg meg nem találta azt az igazi boldogságot, melyet egyedül Isten ad.

Gondolkodtató kérdések a 9-10. fejezethez

1. A 9. fejezet emlékeztet bennünket, hogy az elégedett lélek Isten kegyelmének munkája, melyet szívünkben végez. Ez azt jelenti, hogy ha nem rendelkezünk ilyen lélekkel, ez az Ő hibája? Az vajon a teendők, hogy morgolódunk és panaszkodunk, amíg Isten meg nem változtat bennünket?
2. Az egyik módja annak, hogy megtanuljunk elégedettnek lenni ebben az életben az, ha nem folyunk bele túlságosan „e világ dolgaiba” (lásd Mt 6,19-43; Kol 3,1-4). Ugyanakkor keresztyénekként ebben a világban kell élnünk, és rengeteg felelősségünk van a családunk felé, a munkáltatóink felé stb. Ennek fényében hogyan értelmezhető tehát helyesen: Nem folyunk bele túlságosan a világ dolgaiba?
3. Olvassuk el az ApCsel 16,16-25-öt! Képzeljük magunkat Pál és Silás helyébe, milyen lehet, ha megvernek és bebörtönöznek bennünket azért, mert a jót tettük. Az imádság és Isten magasztalása hogyan töltheti be a szerepét a megelégedett lélek megőrzésében a nehézségek idején?
4. Amikor nehézségeken mentünk keresztül, mi segített nekünk abban, hogy megőrizzük elégedett lelkiületünket?
5. Amikor más keresztyéneknek kell nehézségekkel szembenéznük, mit tehetünk azért, hogy segítsünk nekik megőrizni a megelégedett lelket Istennel és végzéseivel szemben?
6. Mit tanultál ebből a sorozatból? Változtatott-e valamit az életeden?

Jeremiah Burroughs: *The Rare Jewel of Christian Contentment* c. könyvéből fordította: André Viktória

HÍREK A M

Curcubet Gábor

JAPÁN

Az elmúlt hónapok szalagcímei között gyakran szerepeltek a Japánt sújtó földrengés és tengerrengés következményeiről szóló híradások, legfőképpen a fukushimai atomerőművet sújtó csapás. Sok keresztyén ember gondolkodott el azon, hogyan segíthetne, illetve vajon hány testvér szenved a csapás miatt. Az is foglalkoztat sokakat, vajon hány ott élők volt lehetősége a megtérésre és hányan mentek a kárhozatra.

Most röviden áttekintjük a Japánban gyakorolt fő vallásokat, ill. a keresztyén missziós munka történetét. Ezeket az információkat az alábbi weboldalról vettük át, és úgy gondoljuk, hogy további hasznos felvilágosítással szolgálhat a különböző vallások iránt érdeklődőknek: http://www.greatcom.org/resources/handbook_of_todays_religions/default.htm

Japánban két fő vallás van (sintoizmus és buddhizmus), ezek közül az egyik ősi nemzeti vallásnak számít. A legtöbben mindkettőnek hódolnak, mert a buddhizmus a megváltás reménységét csillantja meg, de a sintoizmus a japán szellem lényegéhez tartozik.

A sintoizmus a sintó szóból származik, melynek jelentése: Istenek útja. A világ különleges, rendhagyó vallása; politeista hit. Nincs határozott tanítása és erkölcsi rendszere, hanem mitológiája, kultikus és szokásrendszere. Az ősi Japán hit világának központjában az ősök és a különféle szellemek kultusza állt, amelyekben az animizmus, totemizmus és sámánhit egyes elemei is megőrződtek; ehhez járult a Kína felől érkező termékenységekultusz.

A többistenhit szellemek felé irányul, ami azt jelenti hogy hódolnak ezeknek és segítségüket kérik, amit jó cselekedetekkel és hittel szándékoznak elnyerni.

ISSZIÓS MEZŐKRŐL

A tanítás, hogy Amaterasu Napistennő választotta ki a japán népet, és az minden nép fölött áll, felfuvalkodottá teszi őket. Továbbá nem tanít az eredendő bűnről, sőt minden japánt jónak és isteni eredetűnek tart, eszerint nincs szükségük Megváltóra, a hibákat öngyilkossággal lehet helyrehozni.

A sintó helyet ad az erkölcstelen életnek és számos bűnnek, míg a Biblia szerint Isten elítéli mindezeket, ahogy a hamis vallásokat is.

A sintó egyértelműen iskolapéldája annak, hogy képesek az emberek önmagukat magasztaló, és bűneikkel szemben elnéző vallást gyártani.

A másik vallás, a buddhizmus, nagymértékben Buddha (Gautama Sziddhártha, közismertebb nevén – szanszkrit nyelven – *a Megvilágosodott*) tanításain alapszik. Ő valamikor Kr.e. 6. és a 4. század között az indiai szubkontinens észak-keleti részén élt és tanított.

Japánban főleg a nicsiren és a zen buddhizmus hódított. Egy időben csaknem kiszorította a sintót, de ma már szinte minden buddhista japán sintoista is. Buddha tanít az üdvözülésről, Nirvánához (kialvás) vezető helyes útról, a létezés ösztöne kioltásának nyolckrétű ösvényéről. Tanítványai szerzetesrendbe tömörültek. Buddha legfőbb tanítását *négy nemes igazságnak* nevezik. Követelmények sorát helyezi hívei elé. Aki képes ennek gyakorlására, megszabadul a lélekvándorlással járó újjászületés terhétől és eljut a Nirvánába, ami a létvágy kialvása, a teljes megsemmisülés, a nemlétezés. Ez cselekedetekre, azaz elvárások betartására kényszeríti e vallás gyakorlóját. A zen buddhizmus ehhez még hozzáteszi a meditációt is, ami nem azonos az Igén való elmélkedéssel.

Láthattuk, hogy a japán vallások alapvetően a jó cselekedetekre és a hamis istenek imádatára helyezik a hangsúlyt. Ha ezeket figyelembe vesszük, nagyon könnyen

megérthetjük, Japánban miért hódítanak olyan cselekedetekre és hamis imádatra építő vallások, mint a Jehova Tanúi, Mormonok, vagy Moon szekta.

A keresztyénség a 16. században jutott el Japánba. Először a jezsuiták kezdtek missziókat létesíteni Xavéri Ferenc vezetésével, így a katolicizmus (ismét egy cselekedeti vallás) kezdett követőket toborozni. A keresztyén jelenlét eme szakaszának akkor lett vége, amikor 1639-ben kitiltottak minden Krisztushívót az országból.

A második szakasz Matthew Calbraith Perry kapitány tárgyalásaival kezdődött, aki az Egyesült Államok nevében kérte Japán megnyitását a keresztyén országok kereskedői felé. A tárgyalások sikerrel jártak, így rövid időn belül misszionáriusok mehettek Japánba. Az első protestáns misszionárius az Amerikai Presbiteriánus Misszió által kiküldött James Curtis Hepburn doktor volt, aki klinikát hozott létre 1859-ben. Hepburn japán-angol szótárt készített, és megalkotta a japán nyelv latin betűs átírását. Őt követte a presbiteriánus Divie Bethune McCartee, aki japán nyelvű traktátusokat szerkesztett és terjesztett. Ő az Egyesült Államok konzuljaként érkezett Japánba 1862-ben. Később vissza kellett térnie Kínába, de a munka elkezdődött és növekedni kezdett. Az első keresztelőt 1864-ben tartották.

A misszió kezdeti szakaszában főleg Biblia és más keresztyén irodalom fordításával, illetve tanítással szolgáltak azok, akiket Isten Japánba küldött. 1880-ra az Újszövetség, 1887-re pedig az Ószövetség fordítását sikerült befejezni. Az 1880-as évek végén több misszionárius érkezett az országba, és az angol nyelv vonzalmának engedve sok fiatal keresztyén iskolába iratkozott. 1889-ben 31181 megtértet, továbbá 527 misszionáriust és 135 japán lelkipásztort számoltak. 1908-ra ez már így alakult: 68384 keresztyén, 789 misszionárius és 1303 japán lelkipásztor. Ugyanakkor feljegyezték, hogy a keresztyénségen belül kezdtek megjelenni olyan tanítók, akik keverni akarták a Biblia tanításait a hagyományos japán vallásokkal.

Hamarosan militarista kormányok ragadták magukhoz a hatalmat, és egyre erőteljesebben léptek fel a keresztyének ellen, akiket ellenségteként tekintettek.

tettek, mert nem vetették alá magukat a sintoizmusnak. A keresztyén misszió csak 1945 után kezdett megerősödni, főleg az 50-es és 60-as években. Míg eleinte főleg amerikai misszionáriusok tevékenykedtek, később koreaiak kezdtek egyre nagyobb szolgálatot végezni. Ma a legoptimistább becslések is csak 600.000 protestáns keresztyént tartanak számon, kb. 3000 gyülekezettel Tokióban és 7700 gyülekezettel országshere. A legutóbbi földrengés és árhullám által sújtott terület Japánban egyike a keresztyénséget leginkább elutasító országrészeknek.

Imatémák

Japánban csaknem 30.000 ember vet önként véget életének, mert nem tudja biztosítani családjának az elismertséget, de sok egyéb ok miatt is. Bár a média sokszor hangsúlyozza a japánok beletörődő hozzáállását a legutóbbi földrengéshez, immár nagyon sokan követtek el öngyilkosságot, mert nem tudták elszenvetni szeretteik elvesztését vagy a kárt, ami őket érte.

- Imádkozzunk hát azért, hogy egyre többen hallják meg az evangéliumot, és így térjenek meg!
- Imádkozzunk azért, hogy a misszionáriusok a biblikus tanítást vigyék Japánba!
- Imádkozzunk azért, hogy a magas árak ellenére többen tudjanak szolgálni mint valaha, mivel nagyon költséges külföldi misszionáriusokat oda küldeni!
- Imádkozzunk, hogy az áradás által sújtott területekre eljutó misszionáriusok nyitott szívekhez szóljanak, illetve a legkeményebb szíveket is nyissa meg Szentlélek Isten!
- Imádkozzunk testvéreink bizonygátételéért, hogy helyt tudjanak állni a próbatételek és üldözések közepette!
- Imádkozzunk, hogy a cselekedeti válások hitelüket veszítsék gyakorlóik szemében, és közülük is térjenek meg egyre többen!

Jobb, mint a fiakban és a lányokban élő név

FERN HORST

Az anyák napja kapcsán sok egyedülálló nő/lány elgondolkodik azon, vajon Istennek mi a terve az életével. Ezen a napon (illetve más kultúrákban az apák napján is) azokat ünnepeľjük, akik gyermekeket nevelnek, akik a következő generációnak adják át anyagi és lelki örökségüket.

Ezért egy ilyen ünnepnapon talán elcsüggednek azok, akiknek soha nem volt gyermekük, vagy akik különböző okokból nem tudják felnevelni gyermekeiket. Egy anyák napján egyszer a következő idézetet olvastam: „Az anyaság a nő legmagasabb rendű hivatása.” Egyedülálló, gyermektelen nőként úgy éreztem, mintha elítélne engem az idézet írója. Jó szándékú szerzők, előadók, sőt még barátok is – miközben igazolni és bátorítani próbálják a családokat – azt bizonygatják, hogy ez létezésünk elsődleges célja.

Amit Isten mond az életünk céljáról

Isten tanítása erről a kérdéshől fontosabb az emberek állításánál. Mózes 1. könyvében ezt parancsolta az első emberpárnak: „Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon” (1Móz 1,28). Miután a földet vízözön pusztította el, Isten ugyanezt parancsolta Noénak és fainak: „Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet.” (1Móz 9,1) Később szintén ebben a könyvben Isten Ábrahámnak a következő nagy ígéretet tette: „És felette igen megsokasítalak téged; és népek-ké teszlek, és királyok is származnak tőled” (1Móz 17,6). Ez az ígéret továbbadott Izsáknak: „A mindenható Isten pedig áldjon meg, szaporítson és sokasítson meg téged, hogy népek sokaságává légy.” (1Móz 28,3) És Jákobnak is: „nevedkjél és sokasodjál, nép és népek sokasága légyen te tőled; és királyok származzanak a te ágyékdoból.” (1Móz 35,11)

Az Ótestamentumban minden egy különleges esemény, a Messiás eljövele felé mutatott. Mindenki arra vágyott, hogy ennek az Ígéretes Gyermekeknek a szülője legyen. Ha valakitől megtagadtatott az, hogy gyermeke legyen, attól ennek az áldásnak a lehetősége is elvétetett.

Az Újtestamentumban azt látjuk, hogy a Messiás megszületett, felnövekedett, majd halálán és feltámadásán keresztül a világ Megváltója lett. A mennybemenetel előtt új parancsola-

tot adott, mely új célt és nézőpontot fogalmazott meg a keresztyén ember számára: „Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében.

Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, a mit én parancsoltam néktek: és ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ámen!” (Mt 28,19-20)

Az Újtestamentumban már sehol nem találjuk a „szaporodjatok és sokasodjatok” parancsolatot, és nem olvasunk többé elcsüggedt gyermektelen nőkről. Jézus mást hangsúlyozott és új célkitűzést fogalmazott meg a tanítványoknak: „Ha valaki én hozsám jó, és meg nem gyűlöli az ő atyját és anyját, feleségét és gyermekeit, fitestvéreit és nőtestvéreit, sőt még a maga lelkét is, nem lehet az én tanítványom.” (Lk 14,26) Ezt a saját családjára is alkalmazta. Mikor az édesanyja és a testvérei meglátogatták, így szólt hozzájuk: „Kicsoda az én anyám; és kik az én testvéreim? És kinyujtván kezét az ő tanítványaira, monda: Ímé az én anyám és az én testvéreim! Mert a ki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az nékem fitestvérem, nőtestvérem és anyám.” (Mt 12,48-50)

Ez az új álláspont jellemzi Pál írásait is: „Azt akarnám pedig, hogy ti gond nélkül legyetek. A ki házasság nélkül van, arra visel gondot, a mi az Úré, mimódon kedveskedhessék az Úrnak; A ki pedig felelőséget vett, a világiakra visel gondot, mimódon kedveskedhessék a feleségének. ... Ezt pedig a ti hasznokra mondom; nem hogy tört vessek néktek, hanem hogy illendőképen és állhatatosan ragaszkodjatok az Úrhoz háboríthatatlanul.” (1Kor 7,32-35)

Tehát az Újtestamentumban a hangsúly a biológiai értelemben vett családbövítésről áttolódott Isten lelki családjának kiszélesítésére, a tanítványságra. (Fontos ugyanakkor azt is megjegyeznünk, hogy Jézus nincs a biológiai értelemben vett családok ellen, nem kérdőjelezi meg a család és a házasság fontosságát.)

Miért vágyunk gyermekre?

Több okból. Először is a megszokott rend szerint, szülőként szeretnénk beilleszkedni a társadalomba, csakúgy, mint a hozzánk hasonló emberek, akik megházasodnak, gyermekeik majd később unokáik lesznek.

Másodszor, szeretnénk megtapasztalni azt az örömet, amit egy saját gyermek jelent. Ez különösen igaz a nőkre, talán azért, mert a testük rendszeresen emlékezteti őket a gyermekszülés képességére. De természetesen a férfiakban is megvan a velük született vágy, hogy továbbadják nevüket. Azt se felejtjük el, hogy a köztudatban úgy él: a gyermek a férfierőt jelképezi.

Végül harmadik okként említjük azt, hogy szeretnénk továbbadni értékeinket és hitünket a következő generációnak, és ilyen értelemben örökséget hagyni gyermekeinkre és unokáinkra.

A vágyaink összhangban vannak Isten céljával

Ha figyelmesebben megvizsgáljuk a fent említett motivációinkat arra nézve, hogy miért vágyakozunk a szülői szerepre (tehát a társadalomba való beilleszkedés, új élet létrehozása, illetve a következő generációra tett hatás), meg kell jegyeznünk: az első kettő személyes beteljesedésünket szolgálja. Ugyanakkor Isten rendelte így, hogy bennünk legyenek ezek a vágyak, és ezáltal biztosítsa az emberi faj fennmaradását. Nem helytelen tehát, ha betöltjük ezeket a vágyainkat, de mindezt Istennek tetsző módon és Tőle rendelt társsal kell tennünk, aki egy életre elkötelezi magát e feladatra. Gyermeket vállalni – az Isten által rendelt kereteken belül – azt jelenti: együttműködünk egy másik egyénnel, csakúgy, mint a saját testünkkel, és ezek egyike felett sincs hatalmunk. Ha azonban a gyermekvállalást életünk céljává tesszük, sok csalódásban lesz részünk, mert ilyenkor saját akaratunkat valósítjuk meg.

A harmadik motivációnk azonban – hogy hatással legyünk a jövő generációra – nemcsak személyes jellegű, hanem része az Újtestamentumban szereplő parancsolatnak: „tegyetek tanítványokká minden népeket”. Ez olyan vágy és cél, amit házasként és egyedülállóként is be tudunk tölteni. Sőt, ahogy említettük, több mint vágy és cél: ez parancs, amit Jézus adott nekünk.

E parancs betöltése nem egyéni döntés kérdése

Akik megházasodnak és gyermekeiket úgy nevelik, hogy azok Krisztus tanítványai legyenek, szülőként töltik be ezt a parancsolatot. Ez áldozathozattal jár, hiszen a szülők feladják személyes vágyaikat gyermekeikért.

Ellenben azok számára is keresztyén felelősség ennek a parancsnak a betöltése, akik nem házasodnak meg, vagy akiktől elvétellett a gyermekneve-

lés feladata. Számukra is megvan a lehetőség arra, hogy befolyásolják a saját környezetüket vagy a jövő generációt, még messzebb menően, mintha saját, biológiai értelemben vett gyermekeik lennének. Természetesen fel kell használniuk erre az Istentől kapott szabadságukat. Mindez nagy felelősséggel jár. Csakúgy, mint a szülők esetében, itt is félre kell tenni a személyes célokat. Pál, aki ebben az értelemben egyedülálló lelki „szülő” volt, így utalt erre az áldozattal járó, de örömteli életstílusra: „De ha ki-ontatom is italáldozatként a ti hitetek áldozatánál és papiszolgálatánál, [mégis] örülök, és együtt örülök mindnyájatokkal.” (Fil2,17)

Minden keresztyén ember szülő

A keresztyén, akár házas, akár egyedülálló arra hivatott, hogy életet hozzon létre és lelki értelemben legyen szülője lelki gyermekeknek. Isten arra hív egyeseket, áldozzák fel azt az emberi törekvé-

A keresztyén, akár házas, akár egyedülálló arra hivatott, hogy életet hozzon létre és lelki értelemben legyen szülője lelki gyermekeknek.

süket, hogy biológiai gyermekeket vállaljanak, így Krisztusban váljanak azoknak a kicsinyeknek a lelki szüleivé, akiknek szükségük van nevelésre és fegyelmezésre. Az Úr gyakran ösztönzött és bátorított engem az Ézsaiás 54-ben leírt elvekkkel: „Ujjongj te meddő, ki nem szültél, ujjongva énekelj és kiálts, ki nem vajudtál, mert többek az elhagyottnak fiai a férjnél való fiainál, azt mondja az Úr. Szélesítsd ki a sátorod helyét, és hajlékidnak kárpitjait terjeszszék ki; ne tiltsd meg; nyújtsd meg köteleidet, és erősítsd meg szegeidet. Mert mind jobb-, mind balkézre kiterjedsz, és magod népeket vesz örökségbe, és pusztai városokat megnépesítenek.” (Ézs 54, 1-3)

Csak akkor tölthetjük be életünket lelki gyermekekkel, ha kiszélesítjük „sátrainkat”. Sokféleképpen tehetjük ezt. Szükséges azonban, hogy a helyzetünk alkalmas legyen lelki gyermekek nevelésére. Fontos a készséges és alázatos szív is. A lehetőségek száma végtelen, használjuk tehát páratlan személyiségün-

ket és egyedülálló talentumainkat kreatív módon arra, hogy gyarapítsuk Isten családját!

Az Újtestamentumban sok példát találunk a lelki értelemben vett szülői szerepre. János apostol, aki valószínűleg egyedülálló volt, ezt írta: „Nincs annál nagyobb örömem, mintha hallom, hogy az én gyermekeim az igazságban járnak.” (3Jn 1,4) Pál Timóteust a fiának nevezte: „Te annakokáért, én fiam, erősödjél meg a Krisztus Jézusban való kegyelemben.” (2Tim 2,1) Azt is említette, hogy Onésimust ő nemzette: „Kérlek téged az én fiamért, akit fogságomban szültem, Onésimusért.” (Fil 1,10) Nincs semmilyen utalás arra nézve, hogy a fent említett férfiak közül bármelyiknek is lettek volna biológiai gyermekei, ugyanakkor sok lelki gyermekük volt. Valójában mi is Pál és János lelki leszármazottai vagyunk.

A szülői szerep – a legnagyobb hivatás

Az anyaság valóban a legnemesebb női hivatás, ha így tekintünk rá: lelki gyermekeknek adunk életet, és Krisztus számára nevelünk gyermekeket. A biológiai anyaság ennek egyik nagyszerű lehetősége, de másképp is betölthetjük e hivatást.

Egy férfi számára a legnagyobb elhívás az, ha nevét, azaz keresztyén identitását adja tovább azoknak, akiket Isten bíz rá. Ezeket a lelki gyermekeket Isten családjába vezeti és neveli addig, míg képes „apáskodni” felettük.

Az Ézsaiás könyvében Isten az egyedülálló férfiaknak is tesz ígéretet: „És ne mondja ezt az idegen, a ki az Úrhoz adá magát: Bizony elszakaszt az Úr engem az Ő népétől! ne mondja a herélt sem: Ímé, én megszáradt fa vagyok! Mert így szól az Úr a herélteknek: Akik megőrzik szombatimat és szeretik azt, a miben gyönyörködöm, és ragaszkodnak az én szövetségemhez: Adok nékik házamban és falaimon belül helyet, és oly nevet, a mely jobb, mint a fiakban és lányokban [élő név;] örök nevet adok nékik, a mely soha el nem vész.” (Ézs 56, 3-5)

Lehet, hogy érzelmileg felkavar minket az anyák napja. De tudjuk, a lelki értelemben vett szülői szerep minden keresztyén feladata, és ha betöltjük ezt az Istentől rendelt célt, biztosak lehetünk abban, hogy örökséget hagyunk a következő generációra, sőt az örökkévalóságra, amely „jobb, mint a fiakban és lányokban élő név”.

A Purposeful Singleness weboldalról fordította Molnár Mariann

Gyülekezeteink elérhetősége és alkalmaink

MAGYARORSZÁG

BALATONALMÁDI

Kapcsolat
Bagoly Gyula
Endre u. 11,
tel: 06-30-2698643

Alkalmak
szerda: 17:30 – FB
szombat: 19:00 – IB
vasárnap: 10:30 – IT,
16:00 – FB

BUDAPEST

Kapcsolat
Szabó Péter András
Tölgyfa u. 8.
tel: 06-20-5467154

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 10:30 – IT,
14:00 – FO

KAPOSSZERDAHELY

Kapcsolat
Bencs Miklós
Kossuth u. 13,
tel: 06-70-3285471

Alkalmak
csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 11:00 – IT,
16:00 – IT

MISKOLC

Kapcsolat
Szőke Imre
Kartács u. 1.,
tel: 06-46-412558

Alkalmak
csütörtök: 17:00 – FB
szombat: 15:00 – KT
vasárnap: 9:45 – GYA
10:30 – IT

ERDÉLY

BRASSÓ

Kapcsolat
Simon Szabolcs
tel: 0744-307-550

Alkalmak
vasárnap: 12:00 – IT

CSÍKSZEREDA

Kapcsolat
Tamás Sándor
Str. Sarkadi Elek Nr.10.
tel: 0723-332-053

Alkalmak
csütörtök: 19:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT

ERDŐSZENTGYÖRGY

Kapcsolat
László Lehel
Petőfi S. u. 104.,
tel: 0723-630-793

Alkalmak
szerda: 17:00 – FB
csütörtök: 17:00 – NB
vasárnap: 10:00 – IT,
11:30 – GYA, 17:00 – FB

KÉZDIVÁSÁRHELY

Kapcsolat
Tamás Sándor, 0723-332-053

Alkalmak
csütörtök: 14:00 – FB

DEBRECEN

Kapcsolat
Sikó Mihály
Dobozi u. 5, fsz. 5.,
tel: 06-20-5232147

Alkalmak
szerda: 17:30 – FB
vasárnap: 10:30 – IT

KOLOZSVÁR

Kapcsolat
Szász Attila
Str. Otetului 18A,
tel: 0364-109-567

Alkalmak
péntek: 18:00 – EV
vasárnap: 10:00 – IT,
18:00 – FB

MAROSVÁSÁRHELY

Kapcsolat
Molnár Sándor
Str. Jiului 7.,
tel: 0265-267-166

Alkalmak
csütörtök: 17:00 – NIM,
18:00 – FB
péntek: 15:00 – GYA
vasárnap: 9:30 – KIT,
11:00 – IT, 17:00 – FB

PARAJD

Kapcsolat
Pál Tamás, 0740-451-426

Alkalmak
kedd: 17:00 – FB

PETROZSÉNY

Kapcsolat
Zólya Csaba, 0723-395-260

Alkalmak
csütörtök: 14:00 – FB

RAVA

Kapcsolat
László Lehel, 0723-630-793

Alkalmak
vasárnap: 14:00 – IT

SEPSISZENTGYÖRGY

Kapcsolat
Simon Szabolcs
Málik József u. 6.
tel: 0744-307-550

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT,
15:00 – GYA

SZAMOSÚJVÁR

Kapcsolat
Szász Attila, 0364-109-567

Alkalmak
vas.: 14:00 – IT (kéthetente)

SZÉKELYUDVARHELY

Kapcsolat
Curcubet Gábor
Szent Imre u. 55A,
tel: 0726-265-566

Alkalmak
szerda: 19:00 – FB
péntek: 19:00 – FO
vasárnap: 10:00 – IT,
11:00 – HIT, 18:00 – FB

SZOVÁTA

Kapcsolat
Kovács Ferenc
Str. Cimpul Sarat 74 B,
tel: 0722-573-019

Alkalmak
csütörtök: 17:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT,
15:00 – GYA, 17:00 – FB

VULKÁN

Kapcsolat
Zólya Csaba
Str. Carpati 2,
tel: 0723-395-260

Alkalmak
szerda: 17:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT,
15:00 – GYA, 17:00 – FB

KÁRPÁTALJA

BEREGSZÁSZ

Kapcsolat
Lőrinc Bertalan
Bogdan Hmelynickij 52.
tel: 380-99-4562471

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 10:00 – IT

IZSNYÉTE

Kapcsolat
Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak
kedd: 19:00 – IB
péntek: 19:00 – FB
vasárnap: 12:30 – GYA,
14:00 – IT

GÁT

Kapcsolat
Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak
vasárnap: 16:00 – IT

BÚCSÚ

Kapcsolat
Demeter Géza
tel: 380-66-2679077

Alkalmak
csütörtök: 16:00 – GYA

RAFAJNA

Kapcsolat
Demeter Géza
tel: 380-66-2679077

Alkalmak
szombat: 19:00 – FB,
vasárnap: 14:00 – IT

BARKASZÓ

Kapcsolat
Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak
hétfő: 18:00 – FB
péntek: 16:30 – IB,
18:00 – HIT
vasárnap: 13:00 – IT

ZÁPSZONY

Kapcsolat
Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak
szerda: 18:00 – FB
vasárnap: 14:00 – GYA,
16:00 – IT, 17:15 – IB

Rövidítések

EV – evangélikáció
FB – felnőtt biblióra
FO – fórumbeszélgetés
GYA – gyerekalkalom
HIT – hitvallás-tanulmányozás
IB – ifjúsági biblióra
IT – istentisztelet
KIT – kórházi istentisztelet
KT – kátéoktatás
NB – női biblióra

Ne szabjuk magunkat e világhoz. Miért? Mert a világ akar magához szabni minket (gondolkodásmódjához, értékeihez, céljaihoz, standardjaihoz, nézőpontjaihoz), és agresszív. Nem hagy minket békén és a multimédia korában ezt olyan agresszív csatornákon keresztül teszi, amelyekkel Isten emberei még sohasem szembesültek ezelőtt.

Albert Martin

